



FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 20. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 24. februar 2022
Tidspunkt: kl. 12.15
Sted: vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Henrik Møller (S), næstformand, Jens Joel (S), Theis Kylling Hommeltoft (S), Rasmus Nordqvist (SF), Samira Nawa (RV), Søren Søndergaard (EL), Christoffer Aagaard Melson (V), Kim Valentin (V), Ulla Tørnæs (V), Maja Torp (Venstre), Katarina Ammitzbøll (KF), Marcus Knuth (KF), Peter Seier Christensen (NB) og Jens Rohde (KD).

Desuden deltog: Udenrigsminister Jeppe Kofod, kulturminister Ane Halsboe-Jørgensen, udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfaye, miljøminister Lea Wermelin, justitsminister Nick Hækkerup og ministeren for ligestilling Trine Bramsen.

Henrik Møller fungerede som formand under punkt 4-9.

FO/L Punkt 1. Situationen i og omkring Ukraine

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 2. Siden sidst: EU-Kommissionens forslag til forordning om gennemsigtighed og målretning i forbindelse med politisk reklame

KOM (2021) 0731

Kulturministeren: Jeg forelægger punktet til orientering. Forslaget er en del af en demokratipakke, der bl.a. skal sikre større gennemsigtighed i betalt politisk reklame og klarere regler for finansiering af europæiske politiske partier.

Udenrigsministeren berørte demokratipakken helt overordnet, da han den 20. januar 2022 forelagde dagsordenen for rådsmødet for almindelige anliggender, der blev afviklet den 25. januar, og jeg vil i dag orientere lidt nærmere om forslaget om politisk reklame.

Vi er i fuld gang med en digital omstilling, hvor en større og større del af vores liv foregår online. Samtidig ser vi også en tendens til, at politiske reklamer kommer til at spille en større rolle online. Det er derfor mere end nogensinde vigtigt, at borgerne kan vurdere, om det indhold, de støder på, er politisk indhold, som er købt og betalt. Det gælder, uanset om det er offline eller online. Det er afgørende for vores demokrati og den åbne offentlige debat, at borgerne kan deltage i den demokratiske samtale uden bevidst misinformation, indblanding og manipulation.

Derfor skal forordningsforslaget sikre større gennemsigtighed i betalt politisk reklame, både med hensyn til afsender og med hensyn til de digitale målretnings- og forstærkningsteknikker, som i stigende grad bliver anvendt.

Forslaget tager hverken sigte på at regulere indholdet af politisk reklame, hvor mange penge der kan bruges på politisk reklame, eller om en given politisk reklame kan offentliggøres eller ej. Forordningen forhindrer heller ikke legitime politiske aktører i at benytte politisk reklame som en del af den politiske debat.

Konkret indeholder forslaget regler om gennemsigtighed, som vil medføre, at politiske reklamer vil skulle ledsages af en række oplysninger. Ud over en erklæring om, at der er tale om politisk reklame, skal den enkelte annonce indeholde oplysninger om, hvem der har betalt for reklamen. Annoncen skal desuden ledsages af en gennemsigtighedsmeddelelse, der gør det muligt at forstå den bredere sammenhæng, som annoncen indgår i. Det kan eksempelvis være en angivelse af, hvilket valg eller folkeafstemning annoncen er knyttet til.

Forslaget indeholder også regler om brug af målretnings- og forstærkningsteknikker, hvor der benyttes følsomme personoplysninger, og om gennemsigtighed, når disse teknikker anvendes. Disse teknikker vil med nogle undtagelser være forbudt. Når disse teknikker anvendes, vil det være et krav, at der sammen med den politiske reklame er oplysninger, der gør det muligt at forstå, hvordan en politisk reklame er målrettet den person, der ser den.

I relation til indholdet af forslaget er det vigtigt for mig at understrege, at vi fortsat er på et relativt tidligt stadie i analysen af forslaget, og at vi ligesom mange andre medlemslande har mange spørgsmål til indholdet af forslaget, som vi løbende vil få afklaret hos Kommissionen.

I den danske reklamebekendtgørelse har vi eksempelvis regler for politisk reklame på fjernsyn, hvor der bl.a. ikke må udsendes reklamer for eksempelvis fagforeninger og politiske partier. Hverken på Kulturministeriets eller Erhvervsministeriets område er der i dag regler for visning eller gennemsigthed, når det kommer til målrettet politisk reklame på digitale platforme. Med forslaget her indføres regler for gennemsigthed på tværs af medier, inklusive digitale platforme.

Efter udvalget har modtaget grund- og nærhedsnotatet, har Kulturministeriet også modtaget høringssvar fra Danske Medier. Danske Medier forholder sig kritisk til forslaget og mener, at det pålægger politiske reklameudgivere ressourcekrævende forpligtelser. De mener i stedet, at der bør gælde samme regler for politisk reklame som for reklamer for almindelige varer og tjenester.

Regeringen er opmærksom på, at forslaget kan medføre administrative byrder for udbydere af reklametjenester og især udgivere af politiske reklamer. Det gælder også nyhedsmedier, der udgiver politiske reklamer. Det er vigtigt for vores nyhedsmedier samt små og mellemstore virksomheder, at der med forslaget ikke indføres unødvendige administrative byrder, og det er regeringen opmærksom på. Vi vil også kigge på, hvilke ændringsforslag fra høringssvarene vi kan arbejde videre med.

Politisk reklame er en vigtig del af vores demokratiske samtale, og derfor skal vi som politiske aktører fortsat kunne benytte os af politiske reklamer. Forslaget her skal understøtte vores demokratier ved at gøre det nemmere at afkode, hvornår der er tale om politisk reklame, hvem der er afsenderen, og hvorfor man som individ bliver præsenteret for specifikke politiske budskaber.

Det er regeringens holdning, at der altid bør være en høj grad af gennemsigthed med, hvad der foregår på de digitale platforme, og regeringen ser derfor som udgangspunkt positivt på forslaget. Især med fremkomsten af nye teknologiske muligheder for at udbrede politiske reklamer online er der behov for fælles regler i EU for at sikre en ansvarlig, demokratisk og tryk fremtid. Gennemsigthed er et vigtigt værktøj til at sikre, at borgerne kan have tillid til de demokratiske budskaber og de demokratiske processer, som politisk reklame er en del af.

Forslaget vedtages ved kvalificeret flertal. Vi ved ikke, hvornår der skal vedtages generel indstilling i Rådet, men vi ved, at formandskabet prioriterer forslaget. Vi følger sagen, og jeg vil forelægge sagen til forhandlingsoplæg, formentlig inden for de kommende måneder.

Jens Rohde: Jeg har en kritisk indgang til dele af forslaget, hvor jeg tror, at det er vigtigt, at regeringen holder tungen meget lige i munden. Ligesom i medieforhandlingerne kommer vi igen ind i diskussioner om de gode intentioner, og lige pludselig ender vi ude i uholdbare scenarier. Peter Øvig Knudsen fik f.eks. censureret illustrationer i sine bøger.

Hvordan afgør man, om noget er et politisk budskab? Hvis jeg går ind for fri hash, er det så et politisk budskab, eller er det, fordi jeg som forbruger gerne vil have lov til at ryge hash? Og hvem bestemmer det? Det er meget vanskeligt især i en forordning at beskrive den slags konkret. Derfor vil jeg appellere til, at man ikke bare falder for de gode intentioner, men holder meget øje med, at vi ikke kommer til at lave skævheder i forhold til ytringsfriheden.

Hvordan vil man definere, hvem der har betalt for reklamen? Skal samtlige af et politisk partis sponsorer stå på reklamen, for indirekte har de jo været med til at betale for den? Hvilken gennemsigthed vil man gerne skabe? Man skaber administrativt kaos, men jeg tror også, at man skaber

et lovgivningsmæssigt kaos. So fühlt man Absicht, und man ist verstimmt – man kan godt høre, hvor det kommer fra, og man bevæger sig ind i noget, som jeg ikke er sikker på, at man juridisk helt kan bunde i.

Rasmus Nordqvist: Jeg mener faktisk, at det er et ret nødvendigt forslag i lyset af medieudviklingen, hvor reklamer indgår på en anden måde. Det er ikke længere en dobbeltsidet annonce i et trykt medie, men man betaler for at få sit budskab ud og komme foran i køen, når brugere scroller rundt online. Derfor synes jeg på mange måder, at det er rigtig godt, selv om der selvfølgelig er svagheder og udfordringer, man skal være opmærksom på.

Spørgsmålet er måske mere, om det er dækkende nok. I dag ser man en række forskellige aktører forsøge at udføre politiske påvirkninger internationalt, og det er ikke kun traditionelt politiske organisationer. Jeg synes ikke, at det er tydeligt, hvor dækkende forslaget er. Er det specifikt målrettet reklamer fra politiske organisationer? Gælder det også, hvis en stor finansiel magt prøver at påvirke x, y, z's politiske dagsorden igennem reklamer? Ved man mere om det, eller er man opmærksom på det?

Søren Søndergaard: Det står ikke allerhøjest på Enhedslistens dagsorden at få et velfungerende indre marked for politisk reklame. Til gengæld mener vi, at vi kan gøre rigtig meget selv i Danmark. Har man overvejelser i Kulturministeriet om at se på spørgsmålet om politiske reklamer i Danmark? Der er jo en vis modsætning mellem, at man f.eks. ikke må have politiske reklamer på tv, men andre steder må man godt. Det hænger bl.a. sammen med den teknologiske udvikling, og der er nok et behov for, at vi bliver opdaterede.

Det undrer mig, at ministeren ikke nævner det allerstørste, nemlig grundlovsbruddet. Magtens tredeling. Det synes jeg er en relativt alvorlig sag. Man beskriver godt nok risikoen for indførelse af administrative bøder i samlenotatet. Det er ikke noget, vi har, og ikke noget, vi skal have, og det må efter min mening være en totalt rød linje for regeringen. Jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at det er en rød linje, som vi under ingen omstændigheder kan give køb på. Og det vil sige, at vi må gøre alt, hvad vi kan, for at få det fjernet, og om nødvendigt gøre alt, hvad vi kan, for at blokere det, for ellers rejser det helt uoverskuelige problemer.

Kulturministeren: Til Søren Søndergaard: Jeg kan bekræfte, at det er en rød linje, og det er også noget af det, vi bruger kræfter på.

Til Jens Rohde og Rasmus Nordqvist: Vi stiller en del spørgsmål til Kommissionen om, hvad det præcis skal omfatte. Hvordan definerer man politisk reklame? Når jeg siger, at vi indledningsvis forholder os positivt til forslaget, er det selvfølgelig på et tidspunkt, hvor vi ikke har fået svar på de meget afgørende ting. Når vi over de kommende måneder får gravet os længere ned i det og får afklaring, kommer vi tilbage til udvalget med et decideret forhandlingsoplæg, hvor vi kommer den konkrete linje nærmere.

Jens Rohde: Kan vi dog ikke blive enige om, at vi ikke befinder os midt i en digital omstilling – den har vi saftsuseme været i længe. Jeg har været med til at forhandle mediepolitik siden 1998, og man har talt om det siden. Det er ikke en ny udvikling. Det er den politiske udvikling, der er ny – at vi begynder at tage det alvorligt.

Jeg opfatter spilreklamer som et større problem end politiske reklamer. Kunne regeringen overveje, om man kunne bruge forslaget som løftestang til at tage fat i spilreklamemarkedet på europæisk plan? Spil er noget, der i den grad bringer nogle mennesker meget langt ud. Vi har diskuteret, om vi skulle forbyde spilreklamer i Danmark, og hvad vi kan gøre, men vi ved alle sammen godt, at vi har et afsenderlandsprincip i EU. Uanset hvad hulen vi beslutter os for, kører NENT Group efter andre regler, fordi de har base i et andet land. Derfor kan de til enhver tid pumpe løs med f.eks. spilreklamer.

Kulturministeren: Tak for forslaget, som ikke hører under mit ressort.

Jeg vil godt understrege, at forslaget ikke er et spørgsmål om at ville forbyde politiske reklamer. Det er et spørgsmål om, at der skal være en gennemsigtighed for forbrugere, når nogen har betalt for at ramme vores opmærksomhed. Derfor forholder vi os – i hvert fald på dette tidlige stadie – positivt. Det er også centralt at diskutere, hvordan vi bedst skaber de rammer –selvfølgelig med et skarpt blik på de udfordringer, der bliver rejst her.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3850 (retlige og indre anliggender) den 3. - 4. marts 2022
Udlændinge- og integrationsministeren forelægger dagsordenspunkterne 7-11
EUU alm. del (21) – bilag 327 (kommenteret dagsorden)

Udlændinge- og integrationsministeren: Sagerne på dagsordenen for rådsmødet forelægges til orientering.

Derudover vil jeg forelægge en sag til forhandlingsoplæg. Det drejer sig om forslaget til omarbejdning af Eurodac-forordningen, hvor Rådet er ved at være nået til enighed.

7. Politisk styring af Schengen-området: Revision af Schengen-grænsekodex

– *Orienterende debat*

KOM (2021) 0891

Rådsmøde 3850 – bilag 1 (samlenotat side 3)

Udlændinge- og integrationsministeren: Et helt centralt instrument i Schengensamarbejdet er Schengengrænsekodexforordningen, og den har Kommissionen fremsat forslag til revision af i december 2021. Kodeksen fastsætter reglerne for medlemsstaternes forvaltning af både de indre og ydre Schengengrænser.

Indholdet i Kommissionens forslag

Jeg synes, der er mange gode takter i Kommissionens forslag, og jeg har også rost dem offentligt. Jeg er selvfølgelig tilfreds med, at Kommissionen har inddraget flere forslag fra medlemsstaterne – herunder også fra Danmark og de lande, vi typisk samarbejder med i disse spørgsmål.

Det gælder områder som øget brug af politikontrol ved de indre grænser, bedre mulighed for anvendelse af moderne teknologi til at øge kontrollen ved de indre grænser og udvidede muligheder for afvisning af tredjelandsborgere uden lovligt opholdsgrundlag i Unionen – her tænker jeg altså ikke på asylansøgere.

Jeg har også noteret mig, at Kommissionen ikke har sat spørgsmålstejn ved medlemsstaternes grundlæggende og traktatbaserede ret til midlertidigt at genindføre grænsekontrol ved de indre grænser, når medlemsstaten vurderer det nødvendigt af hensyn til den indre sikkerhed.

Kommissionens forslag indeholder også nye bestemmelser om håndtering af instrumentalisering af migranter ved de ydre grænser – som vi så det fra Belarus ind i en række EU-medlemsstater i 2021 – samt om mulighed for bindende indrejserestriktioner i tilfælde af nye epidemier.

Regeringens prioriteter

For regeringen er det væsentligt, at en revision af Schengengrænsekodexforordningen sikrer den nødvendige fleksibilitet for medlemsstaterne, særlig hvad angår muligheden for at udføre den nødvendige kontrol på de indre og ydre grænser:

- Schengengrænsekodeksforordningen skal fortsat anerkende, at det er op til medlemsstaterne selv at vurdere, hvorvidt der er behov for midlertidig genindførelse af grænsekontrol ved de indre grænser.
- Der skal sikres mere fleksibilitet til at udføre politikontrol ved de indre grænser og i grænseområder.
- Man skal arbejde for effektive foranstaltninger til sikring af de ydre grænser, også i tilfælde af instrumentalisering af migranter, herunder ved brug og finansiering af fysiske barrierer som et element i Schengengrænsekodeksforordningen.
- Man skal arbejde for, at nye bestemmelser om indrejserestriktioner ved de ydre grænser sikrer en fleksibel ramme for en koordineret og effektiv håndtering af epidemier.

Det vil efter min og regeringens opfattelse være den rigtige pakke, for at medlemsstaterne kan udøve den nødvendige kontrol.

Theis Kylling Hommeltoft: Som barn af Schengen og værende opvokset i et grænseland synes jeg, det er rigtig interessant, at man nu kigger på grænsekodekset. Jeg hæfter mig ved, at kravene ændres for muligheden for at oprette grænsekontrol ved forudsigelige hændelser – som vi jo har i gang lige nu bl.a. ved den dansk-tyske grænse. Bl.a. skal man som noget nyt vurdere, om det ville være mere hensigtsmæssigt med alternative foranstaltninger efter 6 måneder. Dette står helt for egen regning: Kunne man håbe på, at det vil have betydning for den måde, vi har grænsekontrol på i dag?

8. Politisk styring af Schengen-området: Schengen-områdets generelle tilstand

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2021) 0277

Rådsmøde 3850 – bilag 1 (samlenotat side 10)

Udlændinge- og integrationsministeren: Det franske formandskab har lanceret en række nye initiativer på Schengenområdet. Initiativerne har ifølge formandskabet til formål at sikre mere politisk lederskab og operationel styring. Blandt initiativerne er først og fremmest et forslag om et Schengenråd. Som det hidtil er præsenteret, er der i praksis tale om et nyt navn for de dele af rådsmøderne for retlige og indre anliggender, hvor Schengen og Schengenreglerne er på dagsordenen, og hvor de Schengenassocierede lande deltager – dvs. Island, Liechtenstein, Norge og Schweiz.

Frankrig har stillet en række forslag, der skal understøtte Schengenrådet:

- Frankrig foreslår udpegelse af en Schengenkoordinator. Koordinatoren skal forberede møderne i Schengenrådet og sikre opfølgning. Det er endnu uklart, om koordinatoren skal placeres i Kommissionen eller i Rådets sekretariat.
- Det foreslås også, at møderne i Schengenrådet skal tage udgangspunkt i et nyt Schengenbarometer. Det er tanken, at det skal samle tilgængelige informationer om f.eks. pres ved de ydre grænser og situationen inden for Schengenområdet, herunder midlertidigt genindført grænsekontrol på de indre grænser og sekundære bevægelser.
- Herudover foreslår Frankrig bl.a., at Schengenrådet skal kunne aktivere en såkaldt solidaritetsplatform. Her skal landene f.eks. kunne drøfte bilateral bistand ved kriser som supplement til Frontex' indsatser.

Regeringen har meget sympati for de franske ideer, da den politiske styring, men også opfølgning på de beslutninger, der tages, er helt afgørende for at sikre, at vi har et Schengen, der kan håndtere aktuelle og fremtidige udfordringer. Regeringen kan derfor støtte de franske bestræbelser om mere politisk styring af Schengensamarbejdet, herunder Schengenrådet. Det er dog vigtigt, at vi undgår overlap med eksisterende mødeformater.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

9. Politisk styring af Schengen-området: Forordning om Schengen-evaluerings- og overvågningsmekanismen

– *Generel indstilling*

KOM (2021) 0278

Rådsmøde 3850 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Udlændinge- og integrationsministeren: Kommissionen fremlagde i juni 2021 forslag til revision af den gældende forordning. Forslaget sigter på at forenkle reglerne og styrke mekanismens strategiske fokus – særlig når det kommer til de såkaldte alvorlige mangler og førstegangsevalueringer før ophævelse af intern grænsekontrol. Samtidig foreslås oprettelse af en pulje af eksperter til evalueringen af medlemsstaternes gennemførelse af Schengenreglerne, som medlemslandene som noget nyt er forpligtede til at bidrage til.

For Danmark har det været vigtigt, at den institutionelle balance mellem Kommissionen og Rådet bevares. Det kommer bl.a. til udtryk ved, at det er sikret, at Rådet fremover skal godkende lukning af handleplaner ved opfølgning på førstegangsevalueringer. Spørgsmålet om førstegangsevalueringer er vigtigt, fordi Schengenevalueringer anvendes som det tekniske grundlag for beslutninger om at ophæve intern grænsekontrol over for nye medlemslande. Selve beslutningen om ophævelse vil dog altid kræve særskilt afgørelse ved enstemmighed i Rådet.

Formandskabet har lagt op til vedtagelse af generel indstilling på rådsmødet i næste uge. Som med Schengengrænsekodeksforordningen deltager Danmark i forhandlingerne. Jeg forventer, at vi kan støtte den generelle indstilling.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

10. Asyl- og migrationspagten: Status på fremskridt

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2016) 0272, KOM (2016) 0467, KOM (2020) 0612, KOM (2020) 0613 og KOM (2020) 0610

Rådsmøde 3850 – bilag 1 (samlenotat side 20)

EUU alm. del (2020-21) – bilag 348 (fortrolig udtalelse fra Rådets Juridiske Tjeneste vedr. retsgrundlag)

EU-note (2020-21) – E 5 (EU-note af 12/11-20 om forslaget)

Udlændinge- og integrationsministeren: Det franske formandskab forventes at gøre status over sit eget forslag til, hvordan der kan ske fremskridt i forhandlingerne om Kommissionens forslag til en migrations- og asyldpagt. Formandskabet fremlagde i begyndelsen af januar 2022 sine overvejelser om en trinvis tilgang i forhandlingerne om pagten. På det uformelle rådsmøde i februar var der opbakning til den foreslåede trinvise tilgang i forhandlingerne.

Jeg forventer, at formandskabet forud for rådsmødet vil udsende et drøftelsesdokument eller en form for erklæringstekst, som opridser det nærmere indhold af det første trin. Et helt centralt element i første trin forventer jeg bliver spørgsmålet om solidaritet. Regeringen støtter idéen om obligatorisk, men fleksibel solidaritet, hvor medlemsstaterne kan bidrage med omfordeling for at lette presset på frontlinjestater under pres – særlig i forbindelse med personer, der ankommer efter eftersøgnings- og redningsoperationer (SAR). Eller at medlemsstaterne kan bidrage med andre solidaritetstiltag – f.eks. indsatser langs migrationsruterne mod EU.

Regeringen er umiddelbart positivt indstillet over for den trinvise tilgang. På rådsmødet vil jeg igen over for mine europæiske kollegaer pege på tre områder, der bidrager til reduktion af den irregulære migration mod EU:

- Vi skal indgå partnerskaber med tredjelande langs ruterne og særlig med nabolande til frontlinjestaterne, der er under pres. De er nemlig lige så interesserede i at gøre noget ved problemerne, som vi selv er.
- Vi skal styrke de ydre grænser, så vi har styr på, hvem der ankommer, og dermed hurtigt kan udsende dem, der ikke har opholdsgrundlag eller behov for beskyttelse.
- Endelig skal vi styrke vores udsendelsesamarbejde – særlig med de frontlinjestater, hvor der opholder sig mange mennesker uden lovligt opholdsgrundlag. Vi skal hjælpe dem med at opbygge kapacitet på udsendelsesområdet, og vi skal sende et vigtigt signal til omverdenen om, at Europa står sammen om at udsende dem, der ikke har behov for beskyttelse.

Ulla Tørnæs: Hvad mener ministeren om solidaritetsbidraget, og hvordan kommer dansk deltagelse i det til at forme sig?

Hvordan kommer udpegningen af udsendelseskoordinatoren til at ske? Sker det på et minister-rådsmøde?

Udlændinge- og integrationsministeren: Udpegningen af udsendelseskoordinatoren er ikke afklaret endnu, men vi har støttet etableringen af en koordinator varmt.

Solidaritetsprincippet er selve kernen af diskussionerne og er det, der blokerer for, at vi kan komme videre. Frontlinjestaterne vil gerne registrere alle, der ankommer til Europa, hvis asylansøgerne bliver omfordelt til resten af Europa. Danmark og andre lande er ikke interesserede i en omfordeling, fordi vi er nervøse for, at det vil være en pullfaktor, altså at endnu flere vil sætte sig i bevægelse imod Europa. Det er knasten.

Frontlinjestaterne mener, at vi er nødt til at have solidaritet – hele Europa er nødt til at tage ansvar for de mennesker, der sætter sig i bevægelse imod Europa. Regeringen mener – og det er i øvrigt også Kommissionens standpunkt – at alle skal bidrage til at håndtere migrationsstrømmene, men ikke nødvendigvis ved tvungen omfordeling af asylansøgere, flygtninge eller afviste asylansøgere. Det kan være ved at bidrage på anden vis. Fra dansk side kan det f.eks. være ved at støtte frontlinjestaterne med at opbygge kapacitet til asyl, udsendelse eller grænseområde. Det gør vi allerede nu, og vi er faktisk i gang med at opskalere det. Det kan også være at hjælpe med at håndtere asylansøgninger, kystbevogtning eller andet. Det har vi gjort i Grækenland, Bulgarien og Spanien. For nylig har vi også hjulpet Litauen med en del af de udfordringer, de stod med. Så vi er med på, at Danmark skal bidrage. Vi mener bare ikke, at vi skal bidrage med en omfordeling af de mennesker, der ankommer.

Kommissionen er ved at bevæge sig et sted hen, vi godt kan se os selv i. Det franske formandskabs metode til ikke at diskutere hele pakken på én gang, men at dele det op i mindre bidder, synes jeg lyder fornuftigt, så det har vi bakket op om.

FO 11. Nyt forslag til omarbejdning af forordning om oprettelse af Eurodac til sammenligning af biometriske oplysninger med henblik på en effektiv anvendelse af forordningen om asylforvaltning og migrationsstyring og genbosætningsforordningen, identificering af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs person med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 3.-4. marts 2022, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på generel indstilling*

KOM (2020) 0614, KOM (2016) 0272

Rådsmøde 3850 – bilag 1 (samlenotat side 24)

EUU alm. del (2020-21) – bilag 348 (fortrolig udtalelse fra Rådets Juridiske Tjeneste om vedr. retsgrundlag)

EU-note (2020-21) – E 5 (EU-note af 12/11-20 om forslaget)

Udlændinge- og integrationsministeren: Kommissionen fremsatte i september 2020 et forslag til en ny Eurodac-forordning. Forslaget lægger bl.a. op til at styrke de data, som Eurodac indeholder, så det f.eks. bliver muligt at opgøre både antallet af ansøgere og antallet af ansøgninger, der bliver indgivet. Derudover vil der blive oprettet en række nye felter i Eurodac med information, der vil styrke migrationsoverblikket, ligesom det bliver muligt at krydstjekke imellem flere systemer.

Regeringen er umiddelbart positivt indstillet over for forslaget, som det er foreligger nu – i særdeleshed for de initiativer, som understøtter og effektiviserer asylproceduren og udsendelsesarbejdet og udsigten til at få skabt et bedre overblik over og bedre statistik om migrationsmønstre i Europa. Regeringen er også positivt indstillet over for forslaget om at vedtage forslaget hurtigst muligt.

Danmark deltager i dag i Eurodac-samarbejdet på baggrund af en parallelaftale, der gav Danmark mulighed for at tilslutte sig forslaget på mellemstatsligt grundlag, hvilket Danmark har gjort. Danmark deltager også i forhandlingerne om det nye forslag om Eurodac, men på grund af det danske retsforbehold vil Danmark ikke deltage i vedtagelsen, og vi vil heller ikke være bundet af ændringerne. Vi har dog med vores parallelaftale fra 2006 mulighed for at tilslutte os den nye Eurodac-forordning, inden 30 dage efter den er endeligt vedtaget. Herefter skal ændringerne gennemføres i dansk ret.

Forhandlingerne om Eurodac er nu så fremskredne, at der kan forventes snarlig enighed i Rådet. Det er grunden til, at jeg i dag søger opbakning til, at Danmark kan tilkendegive, at Danmark støtter det kompromisforslag, der ligger på bordet om en ny Eurodac-forordning, og at man efter vedtagelsen vil meddele Kommissionen, at Danmark vil gennemføre retsakten i dansk ret.

Idet Eurodac-forordningen er en hjørnesten i Dublinsystemet, som består af Dublinforordningen og Eurodac-forordningen, vil en manglende dansk tilslutning til Eurodac-forordningen have konsekvenser for Danmarks tilslutning til Dublinforordningen. En manglende tilslutning vil ultimativt betyde, at Danmark må udtræde af Dublinsamarbejdet, hvilket vil få ganske vidtgående konsekvenser i

forhold til illegal indvandring til Danmark, som man bl.a. også har set i Storbritannien, efter de udtrådte af samarbejdet som en konsekvens af brexit.

FO På den baggrund har jeg i dag et forhandlingsoplæg med til udvalget, som lyder

- at man fra dansk side lægger vægt på at effektivisere asylproceduren og udsendelsesarbejdet, herunder gennem øget mulighed for interoperabilitet og for at få skabt et bedre overblik og bedre statistik om migrationsmønstre i Europa, og at regeringen – når der er opnået generel enighed i Rådet – vil tilkendegive, at Danmark støtter forslaget.
- at Danmark efter en vedtagelse af forslaget giver meddelelse til Kommissionen om, at Danmark i medfør af parallelaftalen mellem Danmark og EU ønsker at tilslutte sig ændringerne i Eurodac-forordningen på mellemstatsligt grundlag. Det vil i overensstemmelse med parallelaftalen blive anført i meddelelsen, at en gennemførelse kræver Folketingets godkendelse, og at regeringen har til hensigt at fremsætte lovforslag til gennemførelse af den ændrede Eurodac-forordning.

Rasmus Nordqvist: Jeg vil gerne have det skåret helt ud i pap: Eurodac er fuldstændig forbundet – som det har været tidligere – til Dublinforordningen, og vælger vi ikke at tilslutte os en revideret Eurodac-forordning, har det betydning for vores tilknytning til Dublin. Kan ministeren bekræfte det?

Ministeren siger, at der skal være øget interoperabilitet og bedre mulighed for at krydstjekke data. Men hvad indbefatter det egentlig? Kommer der til at ske ændringer af, hvilke oplysninger man kan gemme, og hvor lang tid man gemmer dem? Eller handler det udelukkende om, hvordan systemerne taler sammen? Hvilke oplysninger kan man lave krydstjekket på?

Søren Søndergaard: Enhedslisten kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Regeringen skriver i samlenotatet: »Regeringen finder alene behov for at registrere personkategorier vedrørende personer ilandsat i EU efter en eftersøgnings- og redningsoperation af statistiske hensyn.« Hvad betyder det? Hvad er formålet med det?

Der bliver nu indført et felt i databasen, hvor man kan afkrydse, at man udgør en trussel mod den indre sikkerhed. På basis af hvad bliver det kryds sat? Er det på basis af en domstolsafgørelse, eller er det en tilfældig grænsebetjent, og hvilke konsekvenser får det for den enkelte?

Ulla Tørnæs: Venstre bakker op om forhandlingsoplægget.

Udlændinge- og integrationsministeren: Til Rasmus Nordqvist: Det korte svar er: Ja, der er en snæver forbindelse mellem Eurodac-forordningen og Dublinforordningen, og det ville derfor være svært at forestille sig, at Danmark kan blive i Dublinsamarbejdet, hvis vi ikke også med en parallelaftale tilslutter os kompromiset omkring Eurodac-forordningen. Også af den grund er det regeringens indstilling, at vi tilslutter os. En del stemte for brexit for at undgå migration, men i dag er antallet af mennesker, der krydser Den Engelske Kanal fra Frankrig til England, vokset og vokset, fordi de er ude af det europæiske samarbejde. Det betyder, at de ikke kan overføre folk, der har søgt asyl i Europa, i henhold til Dublinforordningen. Og der er ingen grund til at tro, at der ikke ville ske det samme for Danmark, hvis vi også er ude af Dublinsamarbejdet.

Hvis man indgiver et fingeraftryk i Italien og søger om asyl og derefter bevæger sig mod et andet europæisk land, som tager et fingeraftryk og slår op i Eurodac, vil man kunne se, at de allerede har indgivet en asylansøgning i Italien, hvilket vil være grundlaget for en overførsel i henhold til Dublin-forordningen.

Adgangen til systemerne vil være den samme som i dag. Interoperabilitet giver ikke i sig selv flere dataindberetninger, men Eurodac-ændringen gør. Man vil registrere SAR-ankomster for at vide, hvor de ankommer, hvor mange der ankommer, og hvor de opholder sig. Jeg har selv været overrasket over, at der ikke er godt europæisk datamateriale over, hvor folk, der ankommer til Europa, opholder sig henne. Det kan jo undre, at vi i Østrig, Belgien og Nederlandene for tiden ser rigtig mange asylansøgere, men at vi relativt set ikke ser det samme antal i Italien, hvor der jo alt andet lige burde være flere førstegangsregistreringer af asylansøgere.

NOT Feltet om, hvorvidt man udgør en trussel for den indre sikkerhed, afkrydses på baggrund af et tjek i Schengeninformationssystemet (SIS). Det er altså ikke på baggrund af en domstolsafgørelse. Jeg kan uddybe med et skriftligt svar.

Rasmus Nordqvist: Socialistisk Folkeparti støtter forhandlingsoplægget, fordi Dublinsamarbejdet og Eurodac-forordningen er så tæt forbundne.

Hvilken *øget* interoperabilitet er der tale om? Ministeren forklarede, hvad Eurodac er, og hvilken udveksling af informationer der kan ske. Vi kender allerede Eurodac, men der er tale om øget interoperabilitet. Hvilke øgede muligheder giver dette forslag?

Katarina Ammitzbøll: Det Konservative Folkeparti bakker op om Eurodac-forordningen. Men der er også en vis bekymring i høringssvarene om implementering, migranternes rettigheder og eventuel misbrug. På den ene side kan registreringen beskytte dem, for så ved man, hvem de er, uanset hvor de befinder sig i Europa. Men der er også den anden side, som er vigtig at tage højde for. Hvordan forholder man sig til de kritikpunkter?

Jens Rohde: Kristendemokraterne støtter forhandlingsoplægget.

Udlændinge- og integrationsministeren: Katarina Ammitzbøll har ret i, at flere af høringssvarene er kritiske. Det er ikke altid overraskende, at nogle af de organisationer er kritiske over for de tiltag, der tages. Jeg mener selv, at bedre registrering både er af hensyn til mennesker med legitim adgang til at være her og det europæiske samfund, som ikke kan holde til, at mange mennesker opholder sig uregistreret i Europa. Derfor har vi en interesse i, at tredjelandsborgere, der krydser de ydre Schengengrænser, bliver registreret, og at alle EU's medlemslande har adgang til de oplysninger.

Til Rasmus Nordqvist: Det giver øgede muligheder. Eurodac-data kan tjekkes op imod visuminformationssystemet og Schengeninformationssystemet.

Rasmus Nordqvist: Jeg følger op skriftligt. Det er vigtigt, at systemerne kan tale sammen, og at man kan søge på tværs, men det er også bare så vigtige informationer for det enkelte menneske, at man skal holde tungen lige i munden. Jeg vil gerne opfordre ministeren til at være meget opmærksom på det. Et er, at vi gør systemet lettere for systemet at søge i, men vi skal huske på, at det her også handler om mennesker.

NOT Udlændinge- og integrationsministeren: På et overordnet politisk niveau har vi en interesse i, at it-systemerne på europæisk plan selvfølgelig overholder alle databeskyttelsesregler og menneskerettighederne, det giver sig selv. Og de skal også være i stand til at tale sammen. Der er indsamlet en masse information, som man ikke har adgang til i andre medlemsstater. Jeg har en politisk interesse i, at alle har adgang til de indsamlede informationer. Selvfølgelig skal man være meget opmærksom på, hvem der har adgang til hvilke informationer. Det er et sundt princip, at myndighederne indsamler og har adgang til de informationer, de skal bruge, og ikke alle mulige andre. Og at lagringen selvfølgelig lever op til databeskyttelsesreglerne og etikken på området. Det har jeg ikke det sorte bælte i, men jeg glæder mig til at få hjælp til at svare på det skriftligt.

Formanden: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Dansk Folkeparti har ytret sig imod det.

12. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

13. Siden sidst

Ukraine og potentielle migrationsstrømme fra Ukraine

Udlændinge- og integrationsministeren: Formandskabet forventes at invitere til en uformel morgenmadsdrøftelse den 3. marts 2022 om Ukraine og potentielle migrationsstrømme fra Ukraine. Situationen omkring Ukraine udvikler sig fra time til time, og vi følger selvfølgelig situationen tæt – og har i øvrigt gjort det igennem en længere periode.

Under en eventuel uformel drøftelse på rådsmødet vil jeg orientere om, at Danmark er i fuld gang med forberedelserne til at håndtere en eventuel flygtning- og migrantstrøm – og i øvrigt har været det i et stykke tid.

Mon ikke der er noget mere at sige efter morgenmadsdrøftelsen.

Søren Søndergaard: Det er glædeligt, at I er i gang med at forberede at modtage ukrainske flygtninge. Indbefatter forberedelsen også at diskutere en fordelingsordning i EU? I tilfælde af, at der kommer måske mere end en million flygtninge, kunne det være godt med en fordelingsordning.

Ulla Tørnæs: Det er rigtig godt, at regeringen udviser rettidig omhu omkring situationen i Ukraine. Jeg har hørt tal helt op i størrelsesordenen 3-5 millioner borgere, der vil forlade Ukraine, så der er ingen tvivl om, at der kommer et voldsomt pres på Europa.

Asyl- og migrationspagten spiller måske også ind her. Da det tidligere Jugoslavien gik i opløsning, var der jo en fordelingsnøgle mellem de europæiske lande – er det noget, man vender tilbage til?

Ville det ikke være relevant at betragte kommende ukrainere, der søger mod Danmark, ikke som flygtninge, men som en del af den arbejdsstyrke, som vi har brug for? Med andre ord: Ville det ikke være relevant at kigge på den famøse beløbsgrænse?

Udlændinge- og integrationsministeren: Det er for tidligt at sige, hvad franskmændene ønsker at lægge op til i diskussionen. Mon ikke vi alle sammen bliver meget klogere på, hvorvidt der kommer en flygtningestrøm ud af Ukraine. Det tror jeg desværre svaret er ja til – spørgsmålet er, hvor stor strømmen bliver, og hvilken vej den går.

Vi har i Danmark i et stykke tid været i gang med at forberede os og få beredskabet på plads. Natens hændelser gør, at vi nu tager næste skridt. Vi skal være forberedt på, at der ankommer mennesker til Danmark og søger asyl. Der er faktisk allerede 13.000 ukrainske statsborgere, der opholder sig i Danmark. De fleste er kommet hertil på erhvervsordningerne – mange arbejder i landbruget. Deres opholdstilladelser er knyttet til deres beskæftigelse, men det er nok sandsynligt, at en del af dem vil søge asyl den kommende tid, fordi de kan have behov for beskyttelse, hvis deres opholdstilladelse udløber.

EU har igennem et stykke tid haft visumfritagelse for ukrainske statsborgere med biometriske pas. Det vil sige, at grænsen i princippet er åben for ukrainere, og det vil også kunne få en betydning de kommende uger og måneder.

Der knytter sig alle mulige øvrige spørgsmål til situationen i Ukraine, som jeg har tænkt mig at informere alle partiers udlændingeordførere om inden for ret kort tid, for vi har behov for at få en diskussion med hinanden omkring alle mulige scenarier.

Jens Rohde: Vil ministeren bekræfte, at regeringen anser Ukraine for at være nærområde?

Hvor står regeringen i forhold til en solidarisk omfordeling, når det kommer til en fælles håndtering af eventuelle flygtningestrømme fra Ukraine i den nuværende situation?

Udlændinge- og integrationsministeren: Ja, jeg betragter Ukraine som vores nærområde.

Regeringen er generelt kritisk over for det europæiske asylsystem, som i dag bruges af mange, der ikke har behov for beskyttelse, og mange rejser ikke, selv om de får afslag på asyl. Situationen i Ukraine er en anden situation. Vi fik jo Genèvekonventionen og hele det europæiske flygtningesystem netop på baggrund af krig i Europa, og fordi der var behov for at beskytte de mennesker på vores kontinent, der var forfulgte. Vi er nu i noget så tragisk som en klassisk europæisk flygtningekrise, og der må Danmark selvfølgelig bidrage og ikke undslå os vores ansvar.

Ulla Tørnæs: Ministeren nævnte, at der i øjeblikket er 13.000 ukrainere i Danmark under forskellige erhvervsordninger. Vil ministeren fremadrettet se kommende flygtninge fra Ukraine som en ressource, der kan passe ind i de erhvervsordninger i stedet for i et asylsystem? I Danmark har man en kedelig tendens til at passivisere ansøgerne uden at gøre dem til en del af det danske arbejdsmarked.

Jens Rohde: Der åbner sig nogle interessante perspektiver, hvis man kan begynde at se flygtninge som ressourcer, og vi kan diskutere erhvervsaktivitet sammen med flygtninge. Det er da spændende.

Jeg ved ikke, om ministeren ikke kan eller vil svare på mit spørgsmål. Begge kan sådan set være lige legitimt, og vi får vel også mulighed for at drøfte det senere. Men jeg hører, at der er idéer på vej om en solidarisk omfordeling af flygtninge fra Ukraine – altså en form for kvotesystem, som både nuværende og tidligere regeringer principielt har været imod. Jeg ved godt, det er en særlig situation, og det er derfor, jeg spørger til regeringens overvejelser i denne situation specifikt. Det er fair, hvis man ikke kan eller vil svare på nuværende tidspunkt, men så skal man bare sige det.

Udlændinge- og integrationsministeren: Statsministeren holder pressemøde i dag kl. 15 om den generelle situation omkring Ukraine. Jeg planlægger inden for kort tid at orientere alle Folketingets partiers udlændingeordførere med specifikt fokus på flygtningesituationen og de forskellige scenarier, som vi som mindretalsregering selvfølgelig har behov for at diskutere med Folketinget – herunder de mange løse tanker og forslag, som er i den danske og europæiske debat. Vi kan ikke svare på dem alle sammen på kort sigt, men vi kan i hvert fald etablere et politisk rum til at diskutere disse ting med hinanden. Det er altså nok en kombination af manglende vilje og evne, da jeg har behov for at orientere udlændingeordførerne først.

Punkt 4. Kommissionens forslag til ændring af forordninger om EU's digitale covidcertifikat samt anvendelse for tredjelandsstatsborgere, der lovligt bor eller opholder sig på medlemsstaternes område

Udlændinge- og integrationsministeren: Jeg vil på vegne af udenrigsministeren orientere om et forslag fra Kommissionen om ændring af forordningen om EU's digitale covid-19-certifikat – det såkaldte coronapas.

a) Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2021/953 om en ramme for udstedelse, kontrol og accept af interoperable covid-19-vaccinations-, test- og restitutionscertifikater (EU's digitale covidcertifikat) for at lette fri bevægelighed under covid-19-pandemien (EØS-relevant tekst)

– *Orientering*

KOM (2022) 0050

Udlændinge- og integrationsministeren: Forslaget er ledsaget af et parallelt forslag, der sikrer, at tredjelandsborgere, som lovligt bor eller opholder sig i EU, også fortsat er omfattet af reglerne. Rent lovteknisk er det to forslag, men reelt er det én samlet pakke. Jeg forelægger derfor de to forslag samlet.

Forslaget handler grundlæggende om at forlænge coronapasforordningen. Derfor forventes forhandlingerne afsluttet i god tid inden udløb af den nuværende forordning den 30. juni 2022.

Overordnede bemærkninger

Det er ingen hemmelighed, at pandemien har påvirket rejseaktiviteten. Vi har alle skullet finde rundt i komplicerede rejseregler på tværs af EU- og Schengenlande. En særlig udfordring har været at kunne dokumentere sin covid-19-status – uanset indholdet af de forskellige nationale krav. Her blev der heldigvis i juni 2021 enighed om at indføre en fælles løsning i form af coronapasset, som udgør en fælles, autoriseret og gensidig anerkendt dokumentation.

Systemet er ret enkelt. Der opstilles nogle overordnede, fælles rammer for indholdet, og det sikres herefter, at medlemslandenes egne coronapassystemer er teknisk forbundet med hinanden.

Siden vedtagelsen sidste sommer er der udstedt flere end én milliard coronapas, der gensidigt anerkendes i landene – hvad enten det er som dokumentation for vaccination, tidligere smitte eller test. Det er en stor bedrift, som har været vital for rejse- og turismeerhvervene i hele Europa.

Hovedforslaget

Som nævnt er hovedformålet med forslaget at forlænge ordningen med coronapas. Den nuværende forordning udløber den 30. juni 2022. Det er Kommissionens vurdering, at der fortsat kan være medlemslande, der ser behov for restriktioner efter denne dato. Det giver også en sikkerhed for danske rejsende, uanset om vi stiller krav om coronapas i Danmark eller ej.

Lad mig for en god ordens skyld understrege, at forlængelsen af det europæiske coronapas ikke ændrer ved, at det er landene selv, der beslutter at stille krav om coronapas. Der er ingen harmonisering af restriktioner. Det handler alene om dokumentation, som skal gøre det lettere at rejse til lande, som nationalt har valgt at opretholde restriktioner.

Ud over forlængelsen lægger Kommissionen op til visse mindre justeringer af forordningen. Det handler bl.a. om

- at udvide listen over anerkendte hurtigtest.
- at præcisere bestemmelserne vedrørende vaccinedoser fra flere lande.
- at give mulighed for, at kliniske forsøg kan indskrives i coronapasset.

Om Schengenforslaget

Det tilhørende, parallelle forslag sikrer som nævnt, at bestemmelserne i coronapasforordningen omfatter tredjelandsstatsborgere, der lovligt bor eller opholder sig i EU. Sådan er det også i dag.

Regeringen holdning

Regeringen bakker op om de to forslag.

Fra regeringens side håber vi naturligvis, at hele Europa snart vender tilbage til normaliteten – og at vi også kommer igennem efteråret uden behov for nye restriktioner. Men vi finder grundlæggende, at det er fornuftigt, at man opretholder muligheden for at få udstedt et coronapas i yderligere 12 måneder. Forlængelsen vil sikre, at danske turister og forretningsrejsende også efter juni 2022 har nem adgang til at dokumentere deres covid-19-status, hvis der måtte være restriktioner efter juni.

Fra dansk side vil vi samtidig arbejde for, at man i løbet af efteråret eller vinteren ser på behovet for at opretholde forordningen, det vil sige, at man overvejer, om det skal afskaffes inden udløbet af de 12 måneder.

Jens Rohde: Man kunne godt gøre mere for, at systemet som sådan fungerer. Det er jo ikke coronapasset, den er gal med, men at regelsættene ikke fungerer på tværs af grænserne. Langt de fleste oplever, at der er enormt stor usikkerhed om, hvad der er gældende i coronapasset. Det kunne man godt tage fat om i Rådet og sige til Kommissionen, at man må kunne opstille fælles europæiske retningslinjer.

Jeg vil ikke anbefale, at regeringen udvider listen af hurtigtests. Hurtigtestene fungerer ikke.

Der var en ting, jeg ikke helt forstod. Kliniske forsøg og coronapas? Hvad har det med hinanden at gøre?

Udlændinge- og integrationsministeren: Jeg har selv været uden for landets grænser, og det er lidt en jungle, særlig hvis man rejser fysisk igennem flere europæiske lande. Den bedste anbefaling er at orientere sig om de gældende restriktioner i de enkelte lande på danske ambassaders hjemmesider. Det er rigtigt, at nogle steder giver retningslinjerne mere mening end andre steder, men det er nu engang restriktioner, man vedtager nationalt – ligesom vi gør i Danmark. Jeg skal give videre til udenrigsministeren, at det er Kristendemokraternes holdning, at man godt kunne rejse på et rådsmøde, om ikke der skulle være et niveau af harmonisering i restriktionerne. Coronapasset handler dog ene og alene om dokumentation – det regulerer på ingen måde restriktioner.

Der gives mulighed for at give covid-19-certifikater til personer, der indgår i et klinisk forsøg med en ny covid-19-vaccine. Vurderingen er, at personer, der bidrager til udviklingen af nye vacciner, skal have fordel af at få et gyldigt vaccinecertifikat. Der lægges dog op til en fleksibel løsning, hvor medlemslandene kan udstede certifikater til den persongruppe, ligesom et medlemsland kan acceptere sådanne certifikater, såfremt andre medlemslande begynder at udstede dem.

Jens Rohde: Det er da noget mærkeligt noget, for det giver jo ingen garanti for, at du ikke er smittet, og det er vel smitte, man vil forhindre.

Det er ikke hverken min eller Kristendemokraternes holdning, at vi skal have indført andre landes restriktioner her i Danmark – under ingen omstændigheder. Jeg taler ikke om restriktioner, men om gyldigheden af coronapasset. Det er indrejseregelsættet i forhold til coronapasset, jeg gerne vil have harmoniseret, så man ikke skal igennem den jungle. Hvis du har et coronapas med tre stik, er der indrejse til alle lande. Så kan du tage mundbind på og hvad ved jeg – jeg skal ikke blande mig i, hvordan de gør i Tyskland, Østrig osv.

Ulla Tørnæs: Jeg vil gerne understrege, at jeg synes, at det europæiske coronapas har været en kæmpe succes og har bidraget til, at vi har kunnet opretholde en form for bevægelighed.

Jeg vil stærkt fraråde, at de nationale restriktioner skal harmoniseres. Vi har jo afskaffet covid-19 som en samfundskritisk sygdom. Det har man ikke helt i alle andre lande. I Frankrig og Østrig bruger man stadig væk mundbind i vid udstrækning i det offentlige rum.

Fortsætter samarbejdet med tredjelande – som jo er inklusive Storbritannien – i takt med, at coronapasset forlænges?

Udlændinge- og integrationsministeren: Forslagene har uanset hvad ikke noget med landenes restriktioner at gøre, så jeg håber, at vi kan se positivt på forslagene fra Kommissionen, på trods af at hvert enkelt land har forskellige restriktioner, og at man derfor er nødt til at forholde sig til flere forskellige sæt restriktioner.

Jeg tror, at jeg rimelig sikkert kan svare ja til, at samarbejdet med tredjelande opretholdes.

Coronapasset er som sagt en stor succes, og der er blevet udstedt over en milliard coronapas. I store turistlande som Storbritannien, Thailand og Tyrkiet har man også tilsluttet sig den europæiske løsning, så EU har virkelig vist sin succes hurtigt og effektivt.

- b) Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2021/954 om en ramme for udstedelse, kontrol og accept af interoperable covid-19-vaccinations-, test- og restitutionscertifikater (EU's digitale covidcertifikat) for så vidt angår tredjelandsstatsborgere, der lovligt opholder sig eller bor på medlemsstaternes område under covid-19-pandemien**
– *Orientering*
KOM (2022) 0055

Punktet blev behandlet under punkt 4a.

FO Punkt 5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning vedrørende batterier og udtjente batterier, samt ophævelse af direktiv 2006/66/ EF og om ændring af Forordning (EU) nr. 2019/1020

– *Generel indstilling*

KOM (2020) 0798

KOM (2020) 0798 – bilag 3 (sammenfatning)

EUU alm. del (21) – bilag 327 (kommenteret dagsorden)

Miljøministeren: Punktet forelægges til forhandlingsoplæg.

Jeg vil gerne starte med at beklage, at udvalget har modtaget materialet meget sent. Det skyldes først og fremmest, at det franske formandskab har valgt at fremrykke diskussionerne i Coreper. Det er derfor blevet nødvendigt at tage forhandlingsoplæg allerede nu, inden den planlagte forelæggelse af rådsmødedagsordenen den 14. marts 2022.

Det har desværre også betydet, at vi har været nødt til at presse de hjemlige processer sammen. Det har i den forbindelse været afgørende for mig, at vi har fået en gennemarbejdet økonomisk vurdering af forslaget. Ikke mindst fordi udvalget tidligere har efterlyst netop det.

Jeg har allerede præsenteret forslaget for udvalget tre gange i 2021, nemlig forud for rådsmøderne i marts, juni og december. Nu er det så på rådsmødet i marts til generel indstilling.

Batteriforslaget udspringer af den grønne pagt, og har til formål at etablere en samlet værdikæde for produktion af batterier i EU baseret på en cirkulær økonomi. Regeringen er generelt positiv over for forslaget og dets ambitioner. Vi lægger stor vægt på, at forslaget giver tilstrækkelig fleksibilitet til, at medlemslandene kan bygge videre på deres eksisterende affaldsinfrastruktur for batterier. Samtidig vil vi gerne udnytte de fordele, der ligger i et ensartet indre marked for batterier.

Jeg er derfor meget tilfreds med, at det er lykkedes for os at påvirke forhandlingerne, således at forslaget nu indebærer en dobbelthjemmel – dvs. både i traktatens indre marked- og miljøbestemmelser. Det er således muligt både at stille ensartede krav til batterierne og samtidig indrette et nationalt inddrivnings- og producentansvarssystem, som bygger videre på det system vi allerede har etableret herhjemme.

Regeringen lægger også stor vægt på at mindske de erhvervsøkonomiske omkostninger – ikke mindst for de små- og mellemstore virksomheder. Det gælder f.eks. ved at pålægge dokumentationskrav til underleverandører i forsyningskæden, så dokumentationen følger de enkelte batterimoduler. Det betyder, at danske virksomheder, der samler modulerne til batterier vil få mindre administration med at samle den nødvendige dokumentation. Det er noget, som vi længe har stået alene med i forhandlingerne, men som nu ser ud til at lykkedes.

Vi lægger også vægt på, at forordningen understøtter ambitiøse krav om genbrug og genanvendelse. Gennem forhandlingerne har vi sammen med de øvrige medlemslande sikret klarere definitioner og krav, som vil medvirke til øget genbrug og genanvendelse af batterier. På den måde fremmer vi den cirkulære økonomi bedst muligt.

Med det nuværende forslag har vi desuden sikret, at brug af harmoniserede standarder prioriteres frem for tekniske specifikationer, så de tekniske specifikationer kun tages i brug som en nødløsning og ud fra tydeligt afgrænsede kriterier.

Regeringen lægger også vægt på, at de due diligence-krav, der stilles til batterierne, udarbejdes i overensstemmelse med de øvrige EU-initiativer om due diligence. Som vi også har drøftet tidligere, er der særlige forhold i forbindelse med råstofudvindingen til batterier, som vi skal tage hensyn til, når vi fastsætter due diligence-kravene. Men vi skal ikke opbygge parallelle systemer eller dobbeltregulering.

Regeringen lægger også vægt på, at der indføres bæredygtighedskriterier til begrænsning i anvendelsen af kemiske stoffer som supplement til de eksisterende kriterier for sundhed og miljø. Det er vigtigt, at vi så vidt muligt holder de uønskede kemikalier ude af batterierne, så vi ikke bagefter står med et problem – f.eks. i forhold til den sekundære materialestrøm, når de skal genbruges og genanvendes.

Endelig arbejder regeringen for, at der stilles eksplicite krav til sikkerheden på tværs af batterierne, og at forordningen understøtter virksomhedernes og aktørernes adgang til data om større batterier.

Alt i alt synes jeg, at vi er landet et tilfredsstillende sted med det forslag, der ligger på bordet nu, og som jeg har forsøgt at antyde, har vi opnået væsentlige danske fingeraftryk på forslaget, bl.a. i forhold til sikring af dobbelthjemmel og reduktion af de erhvervsøkonomiske omkostninger.

FO Regeringen støtter batteriforslaget, idet der

- lægges stor vægt på, at der sikres national fleksibilitet i implementering af det udvidede producentansvar for batterier i den eksisterende affaldsinfrastruktur.
- lægges stor vægt på at mindske de erhvervsøkonomiske omkostninger, f.eks. at en del af dokumentationskravene kan pålægges underleverandører.
- lægges vægt på, at forordningen understøtter ambitiøse og fælles krav om øget genbrug og genanvendelse samt bindende indsamlingsmål for batterier.
- lægges vægt på, at forordningen skal understøttes af harmoniserede standarder, og at tekniske specifikationer kun tages i brug som en absolut nødløsning ud fra tydeligt afgrænsede kriterier.
- lægges vægt på, at forslaget udarbejdes i overensstemmelse med de øvrige EU-initiativer, der omhandler due diligence.
- lægges vægt på at indføre bæredygtighedskriterier til begrænsning i anvendelse af kemiske stoffer som supplement til eksisterende kriterier for sundhed og miljø.
- arbejdes for eksplicite krav til sikkerheden på tværs af batterikategorier.
- arbejdes for, at forordningen understøtter virksomheders deling af data og aktørernes adgang til data om større batterier.

Rasmus Nordqvist: Regeringen lægger stor vægt på alt andet end den grønne præmis i denne forordning. Vil ministeren uddybe det? Det burde vel være miljøministerens fremmeste formål at

sikre, at vi ikke skambruger ressourcer og forurener vores miljø – ikke at sikre, at der ikke er økonomiske konsekvenser.

Ministeren siger igen og igen, at det skal være på niveau med de øvrige due diligence-regler, der kommer i EU. Det foreløbige forslag må siges at være skuffende, da reglerne kun vil gælde for de allerstørste virksomheder i Europa. Mener ministeren, at det er tilfredsstillende, eller mener ministeren selvfølgelig, at due diligence skal gælde for alle, når det kommer til så miljøudfordrende produkter som batterier?

Er regeringen enig i, at EU skal have et meget højt ambitionsniveau, og at man skal være internationalt førende i at sikre en grøn omstilling, også når det kommer til batterier, som jo bliver afgørende i den øvrige omstilling i samfundet? Det er desværre ikke det, jeg ser i forslaget lige nu. Er der nogen, der ikke har ønsket, at man skulle være de mest førende og ambitiøse på området? Har Danmark yttret, at vi ikke skulle være det, eller har andre lande gjort det, siden forslaget ender, hvor det gør?

Kommissionen lægger op til, at 30 pct. af metallerne i indsamlede lithiumbatterier skal genindvindes i 2026. Er regeringen tilfreds med det? Er det ambitiøst på allerhøjeste hylde? Det mener spørgeren ikke.

Er regeringen enig i, at CO₂-aftryk-reglerne i artikel 7 bør fremrykkes, og hvordan arbejder man for det i forhandlingerne? Eller er forhandlingerne færdige?

Søren Søndergaard: Kan ministeren oplyse, om nye områder vil blive ramt af totalharmoniseringen, eller omfatter det blot de områder, som allerede er omfattet i det gældende batteridirektiv?

Der følger en masse delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter med forordningen. Er det erfaringen fra taksonomien, der opmuntrer til at give Kommissionen mulighed for at træffe beslutninger? Er man tilfreds med det?

Hvorfor nævnes Grønland? Der nævnes, at der vil være konsekvenser for Grønland, men man kan ikke vurdere, hvad det er. Er det positive eller negative konsekvenser for Grønland?

Ulla Tørnæs: Venstre støtter forhandlingsoplægget.

Der er en række erhvervsøkonomiske udgifter, som jeg forestiller mig bliver pålagt virksomhederne. Er der nogen form for kompensation for de ekstra udgifter, som pålægges virksomhederne via denne forordning?

Miljøministeren: Selvfølgelig skal Danmark være ambitiøs, og forslaget udspringer af den grønne pagt, hvor vi fra dansk side har presset på for, at Kommissionen generelt skal være ambitiøs og trække den grønne omstilling i hele EU. Jeg har absolut arbejdet for det, hvilket man se på kompromiset. Det har ikke været let at forhandle, fordi en stor gruppe af lande – bl.a. en række østeuropæiske lande – har presset voldsomt på for at udvande ambitionsniveauet i forslaget. Derfor har vi fra dansk side måttet arbejde for at fastholde et højt ambitionsniveau, og derfor er vi sådan set tilfredse med kompromiset. Jeg synes, det er ganske ambitiøst.

De eksisterende genindvindingsprocenter for batteriernes indhold bliver skærpet væsentligt – endda i flere omgange frem mod 2030. Det er nyt, at der bliver indført bindende genindvindingsmål for

metallerne i batterierne og for indholdet af genanvendte råstoffer i nye batterier. Og indsamlingsmålene skærpes kraftigt fra de nuværende 45 pct. til 70 pct. i 2030. Hele idéen er, at vi skal have en cirkulær økonomi for batteriproduktion i EU, og det er utrolig banebrydende.

Det har været rigtig vigtigt at stille krav om due diligence i forbindelse med udvindingen af råstofferne – og alle batterier er omfattet af det krav. Vi afventer behandlingen af due diligence-forslaget i forhold til den mere generelle regulering.

Regeringen mener, at det er ganske fornuftigt med delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter her. Det giver mulighed for at stramme indvindingskravene i takt med den teknologiske udvikling, og retsakterne er i øvrigt underlagt de regler, som følger af Lissabontraktaten. Så vi mener, at anvendelsen af delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter er ganske fornuftigt – også når det kommer til miljølovgivning.

Grønland nævnes, fordi der kan være nogle særlige mineraler i Grønland, men det er svært at sige så meget om, når de ikke er udvundet.

Siden vi diskuterede dette i udvalget sidst, har vi udarbejdet en analyse – og vi har fået ekstern hjælp – af kravene til producenterne. Der bliver stillet krav om bl.a. dokumentation for udvinding af råstoffer, CO₂-aftryk og nye mærknings- og informationskrav. Vi har identificeret ca. 60 danske fabrikker og importører, som forventes at blive berørt af kravene, og der er stor usikkerhed forbundet med de estimerede omkostninger, da det vil afhænge af dokumentationen, de danske producenter kan få fra deres underleverandører. I værste fald vil forslaget betyde en samlet meromkostning på 50-60 mio. kr. årligt til de danske batterifabrikker, men det er såfremt, de ikke kan få dokumentation fra deres underleverandører til at opfylde kravene. Vi har arbejdet for at lægge dokumentationsforpligtelserne på det led i værdikæden, som har bedst mulighed for at dokumentere kravene. Det er sådan, vi har arbejdet for at minimere de økonomiske omkostninger, og det ser som sagt ud til at lykkes, så det er der grund til at glæde sig over.

Rasmus Nordqvist: Jeg er ikke så jublende, som jeg gerne ville have været. Jeg synes, det er et noget skuffende resultat. Målene for genindvindingen i 2030 burde jo nås langt tidligere.

Det er fornuftigt, at det er en forordning, så der kommer en harmonisering, for det er jo et europæisk marked.

Ligger forordningen i forlængelse af de andre regler for klima og miljø, så man ikke kan slække på kravene med de kommende retsakter? Vi skal ikke ende i en situation, hvor man slækker på kravene, fordi det er for dyrt for nogle virksomheder at leve op til kravene. Er der en ambitionsmekanisme i forslaget, som kan gøre, at ministeren kan overbevise mig om at støtte forhandlingsoplægget?

Ulla Tørnæs: Tak for en gengivelse af det, der står i samlenotatet. Mit spørgsmål gik sådan set på, hvad ministeren vil gøre for at kompensere for de udgifter, som 60 danske virksomheder bliver pålagt. Det drejer sig om ca. 1 mio. kr., hver virksomhed bliver pålagt i udgifter i forbindelse med forslaget.

Miljøministeren: Til Rasmus Nordqvist: Procentsatserne er sat ud fra Kommissionens vurdering af, hvad der er teknologisk muligt, og Danmark – eller andre ambitiøse medlemslande – har ikke

haft viden, som kunne betvivle den faglige vurdering i Kommissionens konsekvensanalyse. Vi går som sagt efter et højt ambitionsniveau, så det er helt afgørende, at man har mulighed for at øge kravene for genindvindingsprocenten. Kan vi risikere, at det går den forkerte vej? Nej. Retsakterne giver mulighed for at skærpe yderligere, hvis den teknologiske udvikling muliggør det, og derfor er regeringen positivt indstillet over for det. Det håber jeg kan gøre, at Socialistisk Folkeparti er betrygget her.

Til Ulla Tørnæs: Der vil ikke være kompensation forbundet med de økonomiske omkostninger her. Vores forventning er, at Danmarks arbejde for at minimere de økonomiske omkostninger gør, at regningen bliver langt mindre end det værste scenarie, som jeg skitserede før. Derudover må man forvente, at øgede omkostninger vil afspejle sig i produktpriserne i sidste ende – det vil i hvert fald være den generelle mekanisme. Så der er altså ingen statslig kompensation forbundet med, at vi nu fremmer miljøkravene og gerne vil skabe en cirkulær økonomi, som vi synes er en rigtig god idé.

Rasmus Nordqvist: Socialistisk Folkeparti støtter forhandlingsoplægget, fordi det er et skridt i den rigtige retning, men jeg er skuffet over resultatet. Hvis Danmark ikke har haft nogen at læne sig op ad i forhandlingerne, der kunne finde på yderligere ambitioner end Kommissionen, så har ministeren ikke hørt efter, når det er blevet fremlagt her. Jeg har i hvert fald kunnet henvise til meget gode, seriøse, grundige forslag fra vores partikolleger i De Grønne i Europa-Parlamentet, som har fremlagt nogle helt andre ønsker for ambitionsniveauet.

Jeg hører ministeren sige, at der er en ambitionsmekanisme, så vi ikke ser tilbagegang. Det er grunden til, at Socialistisk Folkeparti kan støtte forhandlingsoplægget. Men forslaget er skuffende, og jeg håber ikke, at det bliver sigende for miljøindsatsen generelt. Det er trist, hvis det her er niveauet, man kan opnå – især taget batteriers store konsekvenser for miljøet i betragtning.

Virksomheder kan jo slippe for øgede omkostninger, hvis de er dygtige nok og lever op til kravene. Og vi skal selvfølgelig ikke kompensere dem, der ikke er dygtige til det – de skal bare oppe sig.

Søren Søndergaard: Artikel 114 (TEUF) er vel valgt for at sikre markedet og ikke af hensyn til sundheden. Totalharmonisering betyder, at lande i en lang periode kan ligge inde med viden og ønske at gå videre uden at kunne gøre det. Man kunne godt have valgt en minimumsstandard med ret til at gå videre, efterhånden som den videnskabelige forståelse udvikler sig, og nye stoffer kommer til.

Hvori ligger garantien for, at de delegerede retsakter ikke bruges til at sænke ambitionsniveauet? Jeg kan huske diskussionen om taksonomien her i udvalget. Jeg spurgte om nøjagtig det samme, og jeg fik at vide, at atomkraft og gas selvfølgelig ikke ville blive inkluderet i taksonomien, men begge er inkluderet i taksonomien nu. Af sundhedsmæssige årsager? Af miljømæssige årsager? Af klimamæssige årsager? Nej, selvfølgelig ikke. Derfor er der brug for en håndfast garanti, frem for at der bare står, at man skal gå i den rigtige retning. Kan ministeren give den garanti?

Miljøministeren: Vi ønsker, at vi skal være ambitiøse, men en række lande har trukket i den anden retning. Derfor synes jeg, at kompromisforslaget er ganske ambitiøst. Mig bekendt er der ingen andre steder i verden, hvor man sikrer cirkulær batteriproduktion for et marked med 450 millioner indbyggere. Så jeg ser det som en mulighed for, at EU også på dette område kan være globalt

førende. Det er ikke det samme, som at vi kommer i mål – der er vi helt enige, så jeg kan godt forstå, at Socialistisk Folkeparti er utrolig optaget af, at der bør være en ambitionsmekanisme, der sikrer, at vi hele tiden lægger på. Og jeg er opmærksom på, at der i Europa-Parlamentet og i de forskellige grupper kan være indspil. Danmark har været på det ambitiøse hold, og det kan godt være, at det oven på runden med Europa-Parlamentet er muligt at nå et andet sted hen. Men vores vurdering er, at der, hvor vi står med gruppen af lande, er vi landet et ambitiøst sted.

Angående totalharmonisering og det indre marked: Det har jo netop været en dansk prioritet at få forordningen dobbelthjemlet – altså ikke alene i artikel 114, men også i artikel 192, dvs. på miljødelen. Det er lykkedes nu i forhold til hele affaldshåndteringsspørgsmålet – det er vi jo glade for, og det har vi arbejdet ret hårdt på.

Taksonomien er en større diskussion, og den har vi jo også i EU. Men hvad angår dette konkrete forslag om batteriforordningen kan Kommissionen skærpe målsætningerne i takt med den teknologiske udvikling. Det er det, der er lagt op til med de delegerede retsakter. I og med at den teknologiske udvikling forventes at gå fremad, er forventningen også, at der kan lægges oveni. Så jeg synes, det er rigtig fornuftigt, at det ligger i forslaget.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige og Enhedslisten har ytret sig imod det.

Punkt 6. Rådsmøde nr. 3850 (retlige og indre anliggender) den 3. - 4. marts 2022
Justitsministeren forelægger dagsordenspunkterne 1-5

EUU alm. del (21) – bilag 327 (kommenteret dagsorden)

Justitsministeren: Der er tale om det første formelle rådsmøde under det franske formandskab. Alle sager forelægges til orientering.

Jeg vil gerne beklage, at I har fået materialet oversendt så sent. Det er ikke tilfredsstillende for mig eller for jer, at vi ikke kan levere det ordentligt. Justitsministeriet prøver virkelig at have fokus på rettidigt at få oversendt de produkter, vi laver til Folketinget, ligesom vi også fremadrettet vil bestræbe os på at undgå lignende forsinkelser.

1. Grundlæggende rettigheder

a) Drøftelse med direktøren for Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA)

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3850 – bilag 3 (samlenotat side 3)

Justitsministeren: Jeg forventer, at drøftelsen overordnet set vil sætte scenen for behandlingen af det efterfølgende dagsordenspunkt, der handler om godkendelse af et sæt rådskonklusioner om kampen mod racisme og antisemitisme. Min forventning er derfor, at drøftelsen vil kredse om rådskonklusionerne og muligvis med afsæt i den seneste årsrapport fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) komme ind på de udfordringer, som EU og EU-medlemsstaterne har stået over for på området for racisme og antisemitisme.

Drøftelsen er en oplagt mulighed for at sætte fokus på behovet for at sikre den rette balance i fortolkningen af de grundlæggende rettigheder, så de retshåndhævende myndigheder kan råde over de værktøjer, som tilgodeser de reelle behov for effektiv kriminalitetsbekæmpelse. Min pointe skal ses i lyset af, at EU-retten – desværre – sætter nogle begrænsninger for, hvor langt vi kan gå for at sikre politi og anklagemyndighedens vide muligheder for fortsat at anvende loggede teleoplysninger. Med andre ord synes jeg ikke, at de rammer, som EU-Domstolen har sat, matcher det reelle behov, vi har for at kunne sætte effektivt ind over for kriminelle kræfter.

Hvis vi holder os ved logning, mener jeg ikke, at der er overensstemmelse mellem EU-Domstolens og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols forståelse af de grundlæggende rettigheder. Her synes jeg, at FRA kan spille en oplagt rolle i at afdække de uoverensstemmelser, der er mellem de to institutioners praksis på logningsområdet.

Jeg ser derfor frem til drøftelsen på rådsmødet.

Ulla Tørnæs: Frankrigs præsident, Emmanuel Macron, annoncerede i sin tale til Europa-Parlamentet, da Frankrig overtog formandskabet, at Frankrig ønsker, at miljø og abort skal være

omfattet af EU's grundlæggende rettigheder. Forventer ministeren, at det bliver en del af drøftelserne på det kommende rådsmøde, og hvad vil være den danske regerings tilgang til det?

Justitsministeren: Vi har ingen forventninger om, at det vil komme op på rådsmødet, og slet ikke i vores regi.

b) Rådskonklusioner om kampen mod racisme og antisemitisme

– *Godkendelse*

Rådsmøde 3850 – bilag 3 (samlenotat side 6)

Justitsministeren: Initiativet, der udspringer af, at det franske formandskab har bekæmpelse af had og alle former for diskrimination som en af sine prioriteter på området for retlige og indre anliggender.

Rådskonklusionerne indeholder en række opfordringer til EU-medlemsstaterne om at styrke forebyggelsen og bekæmpelsen af racisme og antisemitisme på en række områder. Eksempelvis opfordres medlemsstaterne til at styrke undervisning og dataindsamling om racisme og antisemitisme, styrke koordinationen mellem myndigheder og interessenter på området og sikre, at medarbejdere i politi og retsvæsen har fokus på området.

Regeringen deler det franske formandskabs syn på behovet for at styrke kampen imod racisme og antisemitisme, og derfor bakker vi også op om rådskonklusionerne – som i øvrigt i deres værktøjer ligger meget i overensstemmelse med den plan for antisemitisme, som er lanceret, og som et meget bredt flertal i Folketinget bakker op om.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Rådsafgørelse om optagelse af hadforbrydelser og hadefuld tale på listen over strafbare handlinger i EU

– *Generel indstilling eller politisk drøftelse*

KOM (2021) 0777

Rådsmøde 3850 – bilag 3 (samlenotat side 9)

Justitsministeren: Det franske formandskabs fokus på bekæmpelse af alle former for had kommer også til udtryk i vedtagelsen af en generel indstilling eller en politisk drøftelse vedrørende Kommissionens forslag til rådsafgørelse om optagelse af hadefuld tale og hadforbrydelser på listen over kriminelle områder i EU.

Rådsafgørelsen har til formål at skabe basis for, at Europa-Parlamentet og Rådet på et senere tidspunkt – på baggrund af et forslag fra Kommissionen – har mulighed for at vedtage direktiver om definitionen af de handlinger, der udgør strafbar hadefuld tale og hadforbrydelser samt sanktioner for disse handlinger. Vi skal altså nå frem til en rådsafgørelse, som kan facilitere, at man sidenhen i de relevante politiske rammer kan vedtage direktiver eller regulering vedrørende hadefuld tale og hadforbrydelser.

Rådsafgørelsen er retsforbeholdsramt, og Danmark deltager derfor ikke i vedtagelsen af afgørelsen. Ikke desto mindre bakker regeringen op om intentionerne bag initiativet og følger udviklingerne på området tæt.

I Danmark har vi taget initiativ til en række tiltag med henblik på at styrke kampen mod disse hadefulde fænomener. Jeg vil bl.a. gerne fremhæve, at der med flerårsaftalen for politiet og anklagemyndigheden er lanceret en række indsatser mod hadforbrydelser. Samtidig præsenterede regeringen i januar 2022 en handlingsplan mod antisemitisme, ligesom regeringen er blevet enig med partierne bag finanslovsaftalen for 2022 om at anvende finanslovsmidler til at udarbejde en handlingsplan mod racisme. Med disse initiativer er der derfor lagt fra land med kurs mod en styrket indsats på området. Personligt glæder jeg mig til at se de langsigtede resultater af disse indsatser. Og derfor hilser vi også velkommen, at det franske formandskab tager drøftelsen op i EU-sammenhæng.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Spørgsmål vedrørende adgang til advokatbistand

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3850 – bilag 3 (samlenotat side 13)

Justitsministeren: Drøftelsen udløber af de bredere drøftelser om retsstatsprincippet, der som udgangspunkt finder sted i rådsformationen for almindelige anliggender (GAC), men suppleres fra tid til anden af temaspecifikke drøftelser i RIA-sammenhæng.

Der vil således på rådsmødet være en temaspecifik retsstatsdrøftelse om spørgsmål vedrørende advokatbistand med fokus på navnlig beskyttelsen af advokaterhvervet. Drøftelsen skal ses i lyset af den rolle, som advokaterhvervet spiller i sikring af retsstatsprincippet og de udfordringer, som måtte forhindre erhvervet i effektivt at bidrage til opretholdelsen af retsstatsprincippet.

Formålet med den politiske drøftelse vil især være at afdække behovet for fælles EU-regler om advokaterhvervet, eller om EU eventuelt på anden vis kan beskytte erhvervet mod de udfordringer, som det måtte stå over for.

Regeringen anser beskyttelsen af advokater og advokaterhvervet for en vigtig dagsorden. Det spiller selvsagt en afgørende rolle for retssikkerheden i et samfund, at advokater kan agere frit uden frygt for trusler og angreb. Derfor ser vi positivt på en indledende drøftelse af eventuelle tiltag, som kan styrke beskyttelsen af advokater og advokaterhvervet. Ny EU-lovgivning om advokaterhvervet vil dog muligvis være omfattet af retsforbeholdet, men den principielle diskussion er vigtig at have.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Rådserklæring om red notices fra Interpol

– *Godkendelse*

Rådsmøde 3850 – bilag 3 (samlenotat side 18)

Justitsministeren: »Red notices« dækker over internationale efterlysninger, som udsendes gennem Interpols varslingsystem. Interpol har i de seneste år gennemført et arbejde for at imødegå risikoen for misbrug af dets varslingsystem.

Rådserklæringen har fokus på det løbende samarbejde mellem EU og Interpol, og der er overordnet set lagt op til at anerkende Interpols udførte arbejde.

Regeringen er generelt positivt indstillet over for rådserklæringen, og det er min forventning, at den vil blive godkendt på mødet.

Søren Søndergaard: Justitsministeren gjorde punktet meget uddramatisk ved at sige, at varslerne ikke misbruges. Men Vladimir Putins Rusland, Recep Tayyip Erdoğans Tyrkiet osv., som er med i Interpol, har jo interesse i at få systemkritikere og demokrater fængslet for ingenting, og de bruger derfor disse alarmer i Interpol til at genere folk. Jeg er sikker på, at vi også i Danmark har været udsat for, at bestemte personer er blevet krævet udleveret til nogle af disse regimer. Hvor omfattende er problemet, herunder i Danmark? Er det et større problem end som så, eller er det bare nogle enkelte lande, der bruger varslerne på den måde?

Justitsministeren: Det er fuldstændig rigtigt – det var ikke for at tale det ned.

Red notices bruges til at efterlyse personer, man gerne vil have udleveret. Det er jo en god ordning, hvis en person er mistænkt for terror, har begået drab eller er stukket af osv. Problemet er fristelsen for nogle lande, der ser anderledes på demokrati, end vi gør, til at efterlyse personer, som ifølge dem undergraver staten – på en måde, som vi ville sige er fuldstændig legitim. De seneste år har Interpol gennemført en række reformer for at forhindre misbruget. Det har både medført, at screeningprocessen før offentliggørelse af en red notice er blevet strammet op, og klagemulighederne efter offentliggørelsen er også blevet forstærket. Det betyder, at screeningerne bliver foretaget af selvstændige organer inden for Interpol, der er oprettet til at have fokus på, at det foregår, som det skal. Det betyder ikke, at vi er, hvor vi skal være, men vi bevæger os i den rigtige retning.

I 2020 blev der udstedt 11.094 red notices. Det samlede antal i cirkulation – altså som er meldt ind, og som man skal holde øje med – er i 2020 66.370. I hver af årene 2017, 2018 og 2019 er der blevet udstedt mere end 13.000 red notices. Så der er jo nogle personer, der er efterlyst på tværs af grænser. Og der har været eksempler på det, som vi ville kalde misbrug, som nu bliver forebygget i højere grad.

5. e-Beviser

a) Forordning om europæiske editions- og sikringskendelser om elektronisk bevismateriale i straffesager

– *Statusorientering*

KOM (2018) 0225

Rådsmøde 3850 – bilag 3 (samlenotat side 21)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

b) Direktiv om harmoniserede regler for udpegning af retlige repræsentanter med henblik på indsamling af bevismateriale i straffesager

– *Statusorientering*

KOM (2018) 0226

Rådsmøde 3850 – bilag 3 (samlenotat side 28)

Se punkt 5a.

12. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

13. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 7. Rådsmøde nr. 3850 (retlige og indre anliggender) den 3. - 4. marts 2022

EUU alm. del (21) – bilag 327 (kommenteret dagsorden)

Justitsministeren: Jeg forelægger punktet til orientering på vegne af forsvarsministeren.

6. Konklusioner vedrørende civilbeskyttelse i lyset af klimaforandringer

– *Godkendelse*

Rådsmøde 3850 – bilag 2 (samlenotat)

Justitsministeren: Forsvarsministeriet har udarbejdet samlenotat på sagen, som er sendt til udvalget den 18. februar 2022. Jeg skal beklage, at oversendelsen er blevet lidt forsinket. Det hang bl.a. sammen med et hektisk forløb i forbindelse med NATO-forsvarsministermødet i Bruxelles i sidste uge om den alvorlige situation i Ukraine.

Jeg kan oplyse, at der efter oversendelsen af samlenotatet er opnået generel enighed om råds-konklusionerne.

Regeringen støtter, at klimaforandringer inddrages i planlægningen af samfundets samlede beredskab. Regeringen finder det generelt positivt, at der sættes fælles fokus på klimaforandringers betydning for civilbeskyttelsesområdet. Fra dansk side vil vi derfor bakke op om råds-konklusionerne.

Søren Søndergaard: Jeg kan bakke op om civilbeskyttelse i lyset af klimaforandringer.

Hvornår kommer det nationale risikobillede?

Justitsministeren: Det er på vej. Det kommer den 2. eller 3. marts.

12. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

13. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 8. Rådsmøde (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – ligestillingsdelen) den 14. marts 2022

EUU alm. del (21) – bilag 327 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for ligestilling: Jeg forelægger sagen til forhandlingsoplæg.

FO 1. Forslag til direktiv om en mere ligelig kønsfordeling i børsnoterede selskabers bestyrelser

– *Generel indstilling*

KOM (2012) 0614

Rådsmøde 3851 – bilag 1 (samlenotat)

KOM (2012) 0614 – bilag 11 (kompromisforslag fra det franske EU-formandskab til direktivforslag om ligelig kønsfordeling i bestyrelser)

KOM (2012) 0614 – bilag 10 (Kommissionens svar på Folketingets begrundede udtalelse)

KOM (2012) 0614 – bilag 4 (Folketingets begrundelse udtalelse om forslaget)

KOM (2012) 0614 – svar på spm. 8, om forskellene mellem L 117, L 124 og direktivforslaget, fra ministeren for ligestilling

KOM (2012) 0614 – svar på spm. 7, om Danmark qua gældende national lovgivning vil blive undtaget fra direktivet, fra ministeren for ligestilling

KOM (2012) 0614 – svar på spm. 6, om forelæggelse af regeringens nye forhandlingslinje i Europaudvalget, fra ministeren for ligestilling

KOM (2012) 0614 – svar på spm. 5, om en nærmere redegørelse for de konkrete ændringsforslag fra det italienske formandskab i 2014, fra ministeren for ligestilling

KOM (2012) 0614 – svar på spm. 4, om oversendelse af oversigt over andelen af kvinder i hhv. bestyrelser og på ledelsesposter i børsnoterede selskaber fordelt på EU's medlemslande, fra ministeren for ligestilling

KOM (2012) 0614 – svar på spm. 3, om en nærmere redegørelse for de konkrete ændringsforslag fra det franske formandskab, fra ministeren for ligestilling

EU-note (12) – E 33 (EU-note af 2/5-13 Modstand mod EU-forslag om en mere ligelig kønsfordeling i bestyrelser)

EU-note (12) – E 9 (EU-note af 30/11-12 om forslaget)

EUU alm. del (16) – bilag 864 (udvalgsmødereferat side 1270, senest behandlet i EUU 9/6-17)

EUU alm. del (12) – bilag 472 (udvalgsmødereferat side 1370 FO, forhandlingsoplæg forelagt 7/6-13)

Ministeren for ligestilling: Jeg vil forelægge en sag, der første gang kom på EU-dagsordenen i 2012, nemlig forslaget til direktiv om en mere ligelig kønsbalance blandt bestyrelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber. Direktivforslaget er sat på dagsordenen til generel indstilling.

Den daværende regering forelagde sagen i Europaudvalget i 2013 til forhandlingsoplæg. Dette blev bekræftet i 2015. Danmark har siden 2013 været del af et blokerende mindretal imod direktivforslaget, og det er altså næsten 10 år siden, at vi blev enige om den danske linje i sagen vedrørende kønsbalance i børsnoterede selskabers bestyrelser.

Regeringen mener, at udviklingen, siden direktivforslaget blev fremsat for 10 år siden, er gået for langsomt. Vi ønsker at fremme ligestillingen på tværs af EU's medlemslande. Samtidig ønsker vi at få indflydelse på de videre forhandlinger med Europa-Parlamentet. I dag vil jeg derfor forelægge sagen til revideret forhandlingsoplæg.

Formålet med forslaget er at fremme en mere ligelig kønsbalance i store børsnoterede selskabers bestyrelser. Ligestilling er et af EU's grundlæggende, traktatfæstede principper, som Kommissionen ønsker at styrke.

Regeringen anser ligestilling som en grundlæggende værdi i samfundet og støtter generelt ambitionen om et samfund, hvor kvinder og mænd reelt har lige muligheder for at udfolde sig og udnytte deres potentiale og talent. Regeringen støtter dermed også målet om en mere ligelig kønsfordeling i virksomheders ledelser. Derfor har regeringen netop fremsat et lovforslag, der styrker eksisterende national lovgivning på området. Regeringen mener, at udviklingen mod en mere ligelig kønsfordeling i virksomheders bestyrelser er gået for langsomt, både i Danmark og i EU-landene som helhed. Vi anerkender, at der desværre ikke er gjort de nødvendige fremskridt, siden direktivforslaget blev fremsat i 2012.

Lad mig kort opsummere de centrale elementer i direktivforslaget, for der har været mange misforståelser i debatten i medierne. Med direktivforslaget forpligtes medlemslandene til at sikre, at store børsnoterede selskaber sigter mod senest den 31. december 2027 at opnå en målsætning om, at det underrepræsenterede køn udgør mindst 40 pct. af bestyrelsesmedlemmer eller mindst 33 pct. af både direktions- og bestyrelsesmedlemmer. Medlemslandene skal sikre, at store børsnoterede selskaber, der ikke lever op til målsætningen, bl.a. indfører forudbestemte klare, neutralt formulerede og utvetydige udpegningskriterier for ledelsesmedlemmer.

De store børsnoterede selskaber forpligtes også til at følge en præferenceregulering. Det betyder, at en person fra det underrepræsenterede køn skal gives fortrinsret, hvis to kandidater er *lige* kvalificerede. I den forbindelse får selskaberne en årlig oplysningsforpligtelse, ligesom de efter visse omstændigheder skal kunne bevise, at de ikke har tilsidesat reglen om fortrinsret.

Medlemslandene skal desuden fastsætte regler om sanktioner, der skal anvendes ved en overtrædelse af de nationale bestemmelser, der implementerer direktivet. Der er ingen sanktioner forbundet med ikke at nå direktivets mål, hverken for selskaberne eller for medlemslandene – kun forbundet med ikke at følge proceduren. Der er derfor ikke tale om et kvotedirektiv, som det altså er fremgået af debatten.

Direktivet rummer fleksibilitet. Virksomhederne har som udgangspunkt mulighed for selv at iværksætte de tiltag, de mener, der skal til, for at opnå målsætningerne. Et medlemsland, der har truffet lige så effektive foranstaltninger som direktivet, eller hvor der er gjort fremskridt, der nærmer sig målsætningen, kan blive undtaget fra reglerne. Det er vurderingen, at Danmark med en vis sandsynlighed vil kunne falde under undtagelsesbestemmelsen, hvis den hidtidige udvikling i andelen af

kvinder i bestyrelser fortsætter og eventuelt accelererer de næste år med hjælp fra de nye danske regler. Det skønnes, at omkring 40-45 danske børsnoterede selskaber vil være omfattet af direktivet.

Det franske formandskab har sat sagen på dagsordenen til generel indstilling, fordi der ikke længe er et blokerende mindretal. Det skyldes grundlæggende, at Tyskland under den nye regering har ændret position og nu er positivt indstillet over for forslaget, ligesom Nederlandene også støtter det. Dermed tilslutter de sig det store flertal af medlemslande, der bakker op om formandskabets kompromisforslag. Det er naturligt, at vi i den forbindelse overvejer, om vi kan tilslutte os. En mindre gruppe af lande fastholder deres nej. Det er dog primært lande, som vi på ligestillingsområdet normalt ikke er enige med.

Regeringen støtter forslagets formål om at fremme en mere ligelig kønsbalance i bestyrelser samt bestræbelserne på at fremme ligestilling på tværs af EU's medlemslande, ligesom regeringen ønsker at bidrage til, at alle talenter kommer i spil, og at kvinder og mænd reelt får lige muligheder. Samtidig må vi erkende, at udviklingen, siden direktivforslaget blev fremsat for 10 år siden, er gået for langsomt – både i Danmark og generelt i EU. Regeringen er også meget opmærksom på, at ligestilling internationalt og i nogle EU-lande er under pres i disse år. Regeringen ønsker at bidrage til ligestilling bredt i EU.

FO På den baggrund søger jeg opbakning til et forhandlingsoplæg, der lyder:

- Regeringen lægger stor vægt på, at direktivet rummer fleksibilitet, således at virksomhederne kan iværksætte egne tiltag for at opnå direktivets målsætninger.
- Regeringen lægger vægt på, at direktivet ikke indebærer væsentlige administrative byrder for danske virksomheder.

Det betyder, at regeringen kan støtte det foreliggende kompromisforslag. Vi vil dermed indgå i den gruppe af lande – sammen med bl.a. Nederlandene og Tyskland – der står bag Rådets forhandlingsmandat til de kommende forhandlinger med Europa-Parlamentet. Det vil øge vores indflydelse under forhandlingerne. Regeringen vil under forhandlingerne med Europa-Parlamentet arbejde for, at direktivforslaget ikke bevæger sig i en for Danmark u hensigtsmæssig retning. Det er det, jeg søger Folketingets opbakning til i dag.

Søren Søndergaard: Enhedslisten har den opfattelse, at nærhedsprincippet stadig gælder i denne sag. Det er et område, som sagtens kan løses inden for de nationale staters rammer – det har ikke et voldsomt grænseoverskridende element. Den lovgivning, der snart bliver vedtaget i Folketinget, viser det jo. Den lovgivning skulle vi jo have gennemført for længst i Danmark – det har EU ikke forhindret. Det er reaktionære kræfter i Danmark, der har forhindret den lovgivning.

Nu befinder vi os så i en ny situation. Uanset hvad vi mener om nærhedsprincippet, er diskussionen overstået, fordi det blokerende mindretal, som vi var en del af, ikke er der mere. Og så må vi sørge for, at direktivet bliver så godt som muligt. Derfor kan vi som udgangspunkt støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Vil regeringen lægge stor vægt på, at medarbejderrepræsentanterne skal undtages? Fagbevægelsen har været meget inde over det, og det giver jo rigtig god mening. Jeg håber, ministeren kan bekræfte, at man lægger stor vægt på det.

Da direktivet i sin tid blev forhandlet, lavede Rådets Juridiske Tjeneste en analyse, som konkluderede, at der ikke var hjemmel i artikel 157 (TEUF). Men Rådet har jo valgt at gå videre på trods af den konklusion. Betyder det, at man har valgt at se bort fra den juridiske vurdering? Det er da interessant, for vi har bl.a. diskuteret situationen i Vestsahara, hvor vi har fået at vide, at man ikke kan se bort fra juridiske vurderinger.

Hvorfor bliver L 117 og L 124 forelagt, umiddelbart inden dette direktiv skal vedtages, når nu processen med direktivet har taget så ufatteligt mange år. Normalt er det jo omvendt – der bliver vedtaget et direktiv, og så laver vi lovgivning i Danmark på baggrund af det. Men her skynder man sig at vedtage lovgivning, inden direktivet er vedtaget. Hænger det sammen med undtagelsesbestemmelsen i direktivet, som giver mulighed for, at lande, der har taget initiativer selv, slet ikke bliver underlagt direktivet, men helt kan friholdes fra det? Hvis ikke, hvad er så begrundelsen?

Maja Torp: Venstre kan ikke støtte forhandlingsoplægget. Det er Venstres opfattelse, at direktivet i praksis kommer til at virke som en kvoteløsning på en udfordring, som vi anerkender. Vi er imod kvoter, fordi det er et indgreb i ledelsesretten og i retten til fri erhvervsdrift. Det er ikke den rigtige løsning, at staten bestemmer startopstillingen i private virksomheder.

Selv om der er flest mænd, er der heldigvis også rigtig mange kompetente og kvalificerede kvinder i erhvervslivet, men vi har en stor udfordring med et kønsopdelt arbejdsmarked. Kun hver tredje ansatte i den private sektor er kvinde. Det er en stor udfordring i styrkelsen af fødekæden til flere kvindelige bestyrelsesmedlemmer. Undersøgelser viser, at kvinder ikke har mindre sandsynlighed for at blive forfremmet til CEO end mænd. Når kvinder alligevel i mindre grad bliver det, handler det om store kønsforskelle i uddannelsesvalg og ikke mindst adfærden omkring børnefødsler. Det er en udfordring, når vi samtidig ved, at bestyrelsesmedlemmer typisk vælges, hvis de samtidig har erfaring med topledelsesbeslutninger.

Mangfoldighed og diversitet er et gode, også i børsnoterede selskabers bestyrelser, men det skal ikke ske gennem kvoter, som direktivet efter vores mening lægger op til.

Katarina Ammitzbøll: Det Konservative Folkeparti kan heller ikke støtte forhandlingsoplægget. Vi mener også, at det er i strid med nærhedsprincippet, og det lægger op til at løse udfordringen gennem kvoter, som vi er imod. Det er en indgriben i virksomhedernes egen ledelsesret.

Vi mener ikke, at udfordringen med ikke at have nok kvinder i bestyrelser løses med dette direktiv, da det ikke adresserer årsagen til, at der ikke er flere kvinder, der går den vej. Det kræver, at vi adresserer hele vores beskæftigelsespolitik, og hvad det kræver af kvinder for at komme i topjobs og at skulle prioritere det i forhold til familie. Det kræver ligestilling på mange flere måder at skabe en anden fleksibilitet i vores beskæftigelse. Det er jo også en kulturændring. Men vi er godt på vej i Danmark, og vi mener ikke, at vi skal have kvoter.

Ministeren for ligestilling: Direktivet er ikke et kvotedirektiv. Uanset hvor mange gange, man bliver ved med at gentage, at der er tale om kvoter, så er det ikke et kvotedirektiv. Det forpligter store børsnoterede selskaber, der ikke har en kønsfordeling på 40/60 i bestyrelserne, til at indføre klare

og utvetydige udpegningskriterier med henblik på at nå en målsætning om 40 pct. i bestyrelsen eller 33 pct. i bestyrelsen og direktionen.

Der er ingen sanktioner forbundet med ikke at opnå målsætningerne, men ved ikke at opstille udpegningskriterierne. Man beder altså de allerstørste børsnoterede virksomheder i Danmark om at tænke over, hvordan man udpeger nye bestyrelsesmedlemmer, så man ikke bare peger på Jørgen, Ole og Søren, når man skal udpege nye bestyrelsesmedlemmer, og gør præcis, som man plejer. Man beder dem om at diskutere, hvordan man sikrer, at begge køn er repræsenterede i bestyrelseslokalerne, så man har tænkt over, hvordan man finder nogle, der ikke bare ligner en selv, når man skal udpege nye bestyrelsesmedlemmer. Det er det, vi diskuterer – det er ikke kvoter. Jeg kan ikke sige det mange gange nok. Det bliver ikke mere rigtigt af at beskyjde direktivet for at være et kvotedirektiv, for det er det ikke.

Når man ikke træffer et valg, træffer man også et valg. Jeg kan konstatere, at Venstre og Det Konservative Folkeparti vælger at stille sig sammen med nogle lande i Europa, der lige nu er ved at lave forbud mod abort, og som generelt på ligestillingsområdet trækker i en helt anden retning. Det er et valg at stille sig sammen med de lande – i stedet for at støtte, at man beder de største børsnoterede virksomheder om at reflektere over, hvordan man udvælger nye bestyrelsesmedlemmer. Der lander vi bare to forskellige steder. Jeg synes, det er vigtigt i disse år, hvor vi ser en massiv bevægelse – særlig i østeuropæiske lande – som giver kvinder færre rettigheder, at vi placerer os sammen med nogle lande, der holder fast i, at det her er et spørgsmål om frihed og lighed. Men det er noteret, at Venstre og Det Konservative Folkeparti ikke kan bakke op om det.

Til Søren Søndergaard: Man kan undtage medarbejderrepræsentanterne i de kriterier, man opstiller. Så den sidste plads går ikke per automatik til det underrepræsenterede køn.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 157, stk. 3 (TEUF), som har til formål at sikre anvendelsen af princippet om lige muligheder og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv, herunder positiv særbehandling. Rådets Juridiske Tjeneste afgav i marts 2013 en udtalelse vedrørende hjemlen for direktivforslaget, hvor de vurderede, at den anvendte artikel ikke yder tilstrækkelig hjemmel. Europa-Parlamentet har dog i 2013 accepteret Kommissionens valg af hjemmel, og regeringen er enig med Kommissionen i, at området kan reguleres på EU-plan, da der er hjemmel til EU-regulering af ligestilling i forbindelse med beskæftigelse og erhverv i traktaten, idet EU's medlemsstater endnu ikke selvstændigt har formået at opnå en ligelig kønsfordeling i børsnoterede virksomheders bestyrelser.

Søren Søndergaard spørger også, hvorfor den danske lovgivning kommer nu. Jeg har fået oplyst, at det handler om, at det danske forslag er blevet forsinket som følge af covid-19. Det er altså et tilfælde, at der nu er sammenfald imellem dem.

Katarina Ammitzbøll: Fordi vi er imod dette direktiv, som sætter en norm om 40 pct. af det såkaldt underrepræsenterede køn, er det ikke ensbetydende med, at vi legitimerer, hvad der sker i Polen. Ministeren bør vide, at nogle af os fra denne gruppe er meget aktive inden for spørgsmålet om retsstatsprincippet, demokrati og frihedsrettigheder – også i samarbejde med parlamentsmedlemmer fra andre lande. Det er en anden dagsorden end at sige, at man skal have bestyrelsesposter på baggrund af sit køn. Vi mener, at det må være på baggrund af kompetencer og kvalificerin-

ger. Det er klart, at der er nogle normer og andre ting, der skal ændres. Hvis man skal være first-mover, kan man godt bruge kvoter. Det har jeg selv været med til at indføre i parlamentet i Afghanistan i sin tid, men dette er noget helt andet. Vi stiller os ikke på samme side som det, der sker i Ungarn og Polen. Bestemt ikke. Direktivet vil være en stor indgriben i virksomhedernes ledelsesret. Der er stort fokus på diversitet i mange virksomheder. Jeg ved ikke, om ministeren selv har arbejdet i en større virksomhed, men det har jeg tilfældigvis.

Søren Søndergaard: Regner ministeren med, at Danmark bliver undtaget fra direktivet? Det har jo nogle implikationer på forskellige punkter. Det behøver vi ikke gå i detaljer med nu, det kan vi vende tilbage til senere.

Jeg forstår det på den måde, at regeringen ikke behøver at lægge stor vægt på spørgsmålet om undtagelse for medarbejderrepræsentanter, fordi de allerede er holdt ude. Det vil sige, at vi ikke kommer i en situation, hvor medarbejderrepræsentanter bliver pålagt at udgøre et bestemt køn. For hvis vi risikerer at komme i den situation, så synes jeg, at ministeren som tak for, at vi nu kommer med de afgørende stemmer, skal lægge stor vægt på det i forhandlingerne.

Ministeren for ligestilling: Det er glædeligt at høre, at Det Konservative Folkeparti bakker op om det pres, som jeg synes, vi alle sammen skal lægge på de lande, der lige nu er ved at forringe kvinders vilkår. Det er en dybt alvorlig og tragisk udvikling, at fundamentale rettigheder bliver rullet tilbage. Det er helt fair, at vi er uenige, men på ligestillings spørgsmål er jeg ked af at skulle stå i samme gruppe som de lande, der forringer kvinders rettigheder. Og jo, jeg har også arbejdet i en stor dansk virksomhed, inden jeg kom ind i politik.

Medarbejderrepræsentanterne er omfattet af det samlede direktiv. Ifølge direktivforslaget skal udvælgelsen af medlemmer til bestyrelserne i de omfattede børsnoterede selskaber foretages på grundlag af faste udpegningskriterier – vel at mærke selskaber, der ikke har ligelig kønsfordeling. Komitéen for god Selskabsledelse anbefaler, at rekrutteringen af kandidater til bestyrelser følger en grundig proces, der er godkendt af bestyrelserne, og at man ud over individuelle kompetencer og kvalifikationer også ser på behovet for kontinuitet, fornyelse og mangfoldighed i valget af bestyrelseskandidater. De anbefaler, at indkaldelsen til generalforsamlinger, hvor valg af medlemmer til bestyrelsen er på dagsordenen, beskriver de opstillede kandidaters kompetencer og dermed de rekrutteringskriterier, som bestyrelserne har lagt vægt på. Det er også i denne udvælgelsesproces, at direktivforslagets krav skal indgå. Noget lignende vil gøre sig gældende for de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer. Det er for tidligt at sige præcist, hvordan det kommer til at foregå. Vi er fra dansk side meget opmærksomme på det – netop for at undgå, at man bruger medarbejderrepræsentantposten til at fylde op af det køn, der mangler. Det kommer vi til at rejse i drøftelserne, hvilket vi har muligheden for, hvis vi siger ja til det her, for så har vi jo indflydelse på forhandlingerne.

Erhvervsministeriet vurderer, at Danmark med vis sandsynlighed kan falde under undtagelsesbestemmelsen. Hvis man skal falde under bestemmelsen, skal man have nationale foranstaltninger, der er lige så effektive eller have gjort fremskridt, der nærmer sig målsætningen. Der nævnes tre eksempler på det i direktivet. Om Danmark kan falde under, vil konkret afhænge af fremgangen i andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelserne og ledelsen i de største børsnoterede selskaber, og om de danske regler opretholdes eller gøres mere effektive. Hvis det viser sig, at

vores danske lovgivning rent faktisk virker, kan man sagtens forestille sig, at vi falder under. Men hvis vi fortsætter i samme tempo, som vi har haft de seneste 10 år, vil jeg tvivle på, at vi bliver holdt udenfor. Hvis man skal falde under undtagelsesbestemmelserne, skal Danmark meddele Kommissionen om, at man vil gøre brug af undtagelsesbestemmelsen inden implementeringsfristen, hvilket er ved udgangen af 2029. Der vil Kommissionen vurdere, om Danmark fortsat kan falde under bestemmelsen på baggrund af indrapportering.

Jeg sad i dette lokale for 10 år siden, hvor vi fortalte hinanden, hvor meget vi selv ville komme til at rykke i løbet af de næste 10 år. Og vi må bare konstatere, at det har vi jo ikke gjort i det omfang, vi bildte hinanden ind.

Der har været afholdt et uformelt møde med Kommissionen, som mente, at Danmark sandsynligvis ville kunne falde under undtagelsesbestemmelsen, men de understregede også, at der er stor fleksibilitet forbundet med undtagelsesbestemmelsen, og at de tre eksempler i direktivet ikke er udtømmende. Svaret på dit spørgsmål afhænger af udviklingen de kommende år. Personligt vil jeg se det, før jeg tror det.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

2. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede 16.03.